

## Aktualno

**Podravje** • Gnojila žafransko draga, pa še primanjkuje jih

➔ Stran 3



## Zdravstvo

**Ptuj** • Zahteva za PCR-test brez pravne podlage

➔ Stran 2



3 TOČKE

vrednost v MEDIA BAR

# Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 12. oktobra 2021

Letnik LXXIV • št. 79 • Odgovorna urednica: Simona Meznarič • ISSN 1581-6257 • Cena: 1,50 EUR



**Majšperk** • Hrup in prah vse bolj moteča za občane blizu in daleč

## Ko je novi sosed znova delujoči kamnolom

Prevozi težkih tovornjakov, hrup, miniranje, prah in vibracije so za del občanov Majšperka vse bolj moteči. V začetku letošnjega leta je namreč nekaj kilometrov iz centra Majšperka znova zaživel zapuščen kamnolom Vundušek. Najbolj prizadeti so tisti, ki živijo v bližini kamnoloma, pa tudi stanovalci v bloku na Bregu, saj se na nekaj metrov oddaljeni deponiji drobijo kamen in sejejo pesek.

Več na straneh 6 in 7.



Foto: EK

## Podjetništvo

**Starše** • V obrtni coni 70 novih delovnih mest

➔ Stran 4

## Podravje

**Ormož** • Mesto bo dobilo dve krožišči

➔ Stran 5

## V središču

**Slovenija** • 28 milijonov evrov za enote zaščite in reševanja

➔ Strani 6 in 7

## Politika

**Slovenija** • Bodo minimalne plače v letu 2022 res višje?

➔ Stran 19

## Šport

**Futsal** • Anžel z ubranjeno 6-metrovko junak ptujske zmage

➔ Stran 13

**Dom upokojencev Ptuj** •

V teku šest tožb, med njimi tudi zahteva bivše direktorice

➔ Stran 2



**Spodnje Podravje** •

V »kovidnem« letu v naših občinah 187 smrti več kot leta 2019

➔ Stran 3



torkova  
izdaja

Organizator: Družba Radio-Tednik Ptuj, d. o. o.

## Z GLASBO DO SRCA

Nedelja, 24. oktober 2021, ob 16.00

Športna dvorana Ljudski vrt na Ptuj

Podravje • Še o covid testiranju pri zdravniku: ali testi PCR ali HAG

# Ministrstvo jasno: »Po odloku velja en ali drugi test!«

Ptujska pediatrija Irena Puntarec Djukanović vztraja, da je pred obravnavo otroka v ambulanti, če ta kaže znake morebitnega covidnega obolenja (ima povišano temperaturo, kašlja, je nahoden, prehlajen ali ima bolečine v trebuhu), obvezno izvesti PCR-test. Pri tem se sklicuje na priporočila ministrstva za zdravje in sklepe posvetovalne skupine za covid-19 pri otroški populaciji. Oba dokumenta sta bila izdana spomladi letos.

Dokument ministrstva navaja, da je nujno, da vsakega otroka, ne glede na starost, že ob najmanjših simptomih covid-19 napotijo na odvzem brisa. A v dopisu ni zaslediti napotka zdravnikom, da je treba pri simptomatskih otrocih izvesti izključno PCR-test. Dokument ne omenja nobenega od testov, izvajalce zdravnik samo napotuje na to, da je treba test izvesti, ne pa tudi katerega.

V drugem dokumentu, ki nam ga je posredovala pediatrija, so zapisani sklepi 15-članske posvetovalne skupine s priporočili za testiranje. V tem zapisu je navedeno, da je „vsem otrokom, ki imajo kakršnekoli simptome, ki bi lahko predstavljali covid-19, treba čim prej odvzeti bris (PCR-test).“

Pediatrija Irena Puntarec Djukanović je ob tem še povedala: „Skladno s pravili stroke, smernicami in priporočili, ki so jih pripravili

vili vodilni slovenski pediatri vseh treh nivojev skupaj z infektologi, na PCR-test napotimo vse otroke, pri katerih obstaja velika možnost okužbe s covidom-19 in/ali če so bili v neposrednem stiku z obolelo osebo in imajo znake okužbe. Pri otrocih do 15. leta starosti, ki prihajajo v našo ambulanto zaradi drugih bolezni in na redne sistemske preglede, ter pri njihovih spremljevalcih po navodilu ministrstva za zdravstvo PCT-pogojev ni treba izpolnjevati.“

## Zahteva za izključni PCR-test brez pravne podlage

Z vprašanjem, kateri test naj pediater pred prvo obravnavo obolelega otroka zahteva v ambulanti, smo se še enkrat obrnili na ministrstvo za zdravje. Zanimalo nas je, ali je ministrstvo izvajalcem zdra-

## Potrjeni primeri v občinah Spodnjega Podravja v zadnjih treh tednih

Občina	Število
Ptuj	240
Ormož	94
Majšperk	72
Domava	68
Videm	60
Markovci	56
Destriak	55
Kidričevo	47
Gorišnica	44
Središče	31
Sv. Tomaž	29
Hajdina	29
Juršinci	26
Cirkulane	22
Zavrč	19
Žetale	18
Trnovska vas	13
Sv. Andraž	10
Podlehnik	1

Navedeni so podatki za celotno populacijo po občinah.  
Vir: NIJZ

vstvene dejavnosti na primarni in sekundarni ravni (splošni zdravnik, bolnišnice) izdalo navodila, da je treba izvajati PCR- in ne HAG-test.

## Razširjenost okužb s covidom-19 med otroki

Starost	Skupaj št. otrok v Sloveniji	Št. potrjenih okužb s covidom-19	Delež glede na populacijo
Do 1. leta	18.734	81	0,43
1–5 let	101.557	625	0,62
6–14 let	197.440	4.568	2,31
15–18 let	75.132	2.076	2,76
Skupaj	392.863	7.350	3,72

Podatki so za prvi mesec novega šolskega leta, za obdobje od 30. 8. 2021 do 3. 10. 2021.  
Vir: NIJZ



Foto: Dreamstime/M24

V tem šolskem letu je bilo po podatkih NIJZ v vseh slovenskih osnovnih šolah s covidom-19 okuženih 4.568 otrok in mladostnikov. Pri otrocih do prvega leta je bilo potrjenih 81 okužb. Navedeni so podatki od začetka septembra do 3. oktobra. (Fotografija je simbolična.)

„Ministrstvo za zdravje ni izdalo nobenih navodil ali priporočil, ki bi nalagala opravljanje testa s PCR, HAGT je dovolj,“ so pojasnili.

Kako je torej možno, da pediatrija trdi (in zahteva) eno, ministrstvo drugo. Na ministrstvu za zdravje so namreč nedvoumno in jasno navedli, da v svojem dopisu, na katerega se sklicuje zdravnik, izvajalca zdravstvene dejavnosti nikjer ne zavezujejo, da je za obravnavo obvezen PCR-test. „Dovolj je HAG-test,“ so povedali. O dokumentu, ki ga je vsem slovenskim pediatrom poslala posvetovalna skupina, so dejali, da gre za pri-

poročila posvetovalne skupine, ki jih Vlada upošteva ali ne. „Pravne podlage, da izvajalec zdravstvene dejavnosti pred obravnavo v ambulanti zahteva izključno PCR-test, ni,“ so poudarili.

## V mesecu dni pri otrocih do 15. leta več kot 5.000 okužb

In kakšna je razširjenost covidnih obolenj med najmlajšimi v Sloveniji? Po podatkih NIJZ je bilo od začetka šolskega leta do 3. oktobra pri otrocih do 15. leta potrjenih 5.274 okužb. Še dodatnih 2.076

okužb so potrdili pri mladostnikih v starostni skupini med 15. in 18. letom, skupaj v celotni populaciji otrok in mladine do 18. leta je bilo potrjenih 7.350 okužb.

Po podatkih Covid sledilnika, ki povzema podatke šolskega ministrstva, so v slovenskem šolskem prostoru, od vrtecev do srednjih šol, v letošnjem šolskem letu vrhunec okužb beležili sredi septembra. Glavnina okužb je bila v osnovnih in srednjih šolah. V zadnjem tednu so se z okužbami srečali na 63 šolah v Podravju, Covid sledilnik navaja Gimnaziji Ptuj in Ormož, Srednjo ekonomsko in Strojno šolo Ptuj, Glasbeno šolo Karola Pahorja Ptuj, osnovne šole Zavrč, Gorišnica, Hajdina, Markovci, Juršinci, Ljudski vrt, Mladika in Olge Meglič Ptuj, Ormož in OŠ Stanka Vraza Ormož, Velika Nedelja, Žetale ter vrtece Viktorinček, Mačice in Trobentice Ptuj, Ormož, Trnovska vas, Markovci.

Moja Zemljarič



Foto: Dolenjski list/ M24

Ministrstvo za zdravje: „Pravne podlage, da izvajalec zdravstvene dejavnosti pred obravnavo v ambulanti zahteva izključno PCR-test, ni.“

Ptuj, Podravje • Aktualni sodni postopki proti Domu upokoencev

# V teku šest tožb, med njimi tudi zahteva bivše direktorice

Dom upokoencev Ptuj ima pred sodiščem šest nezaključenih sodnih postopkov. Med drugim jih tožijo kar štirje nekdanji zaposleni, med tožniki pa je tudi aktualni član sveta zavoda Dušan Gvozdič. Razlogi za tožbe zoper Dom so zelo različni.

O predlogu bivše direktorice Jožice Šemnički, da se ji izplača preostanek neporabljenega dopusta, je svet zavoda Dom upokoencev Ptuj razpravljal že večkrat. Sprejeli so odločitev, da se ji ponudi poravnava, ne pa izplačilo celotnega zneska, ki naj bi ji po njenem mnenju pripadal. Medtem ko je Šemničkijeva želela iztržiti 12.500 evrov za neporabljeni dopust, ker da ga zaradi epidemije ni mogla

koristiti, ji je novo vodstvo Doma v skladu s sklepom sveta zavoda ponudilo poravnavo v znesku 5.300 evrov. „Vendar bivša direktorica tega ni sprejela, zato se zadeve nadaljujejo pred sodiščem. Mi bomo odgovorili na tožbo in čakali na razplet,“ je pojasnila aktualna direktorica Doma upokoencev Ptuj Vesna Šiplič Horvat.

Dom tožijo še trije nekdanji zaposleni. Eden izmed njih je tožbo

na delovnem sodišču vložil zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas. Delal je v koprski enoti, pogodba o zaposlitvi pa mu je prenehala leta 2020. Prav tako nekdanja delavka kidričevske enote pa je vložila tožbo leta 2018 zaradi po njenem mnenju neustreznega razporejanja dela na praznik. Zahteva izplačilo v višini 800 evrov.

Na delovnem sodišču je še vedno nerešena tudi zadeva, ki jo je vložil Dejan Dokl, prav tako nekdanji zaposleni v Domu. Razlog je domnevno nezakonito izbrana kandidatka za direktorico. Ko je bila izbrana in imenovana Vesna Šiplič Horvat, je bil namreč med kandidati za direktorsko mesto tudi Dokl.

## Član sveta zavoda toži Dom

Zanimiv pa je še en sodni postopek, ki je v teku, sprožil pa ga je že



Foto: CG in Dreamstime/M24

Med šestimi tožniki so kar štirje bivši zaposleni v Domu upokoencev Ptuj.

pred leti sedanji član sveta zavoda Dušan Gvozdič. Dom toži v imenu Zadruga sončnih elektrarn Slovenije. Tožba se nanaša na domnevno nezakonito razvezo pogodbe o vzdrževanju sončnih elektrarn, ki jo je Zadruga pred leti sklenila z domom. Kot so pojasnili v Domu, je pogodbo z njimi sklenila Kristi-

na Dokl, razdrlo pa jo je prejšnje vodstvo, in sicer zato, ker je bila sklenjena za nedoločen čas, za kar so ugotovili, da je v nasprotju z zakonom. „Dom je leta 2016 pozval izvajalca, da razveže pogodbo in začel nov postopek izbire. Zadruga se ni strinjala, zato so vložili tožbo v višini skoraj sto tisoč evrov,“ pra-

vijo v domu. Sodišče je leta 2018 delno ugodilo Gvozdiču in odločilo, da mu pripada znesek v višini 1.200 evrov, naložili pa so mu plačilo pravnih stroškov. Na to se je pritožil. Pred nekaj tedni je potekala glavna obravnava. V Domu čakajo tudi na to razsodbo.

Dženana Kmetec

## Svojci, sicer dolžniki Doma, zahtevajo 10.000 evrov odškodnine

Ena izmed šestih tožb zoper Dom upokoencev Ptuj je tožba svojcev nekdanje stanovalke enote v Koprju. Njeni svojci so namreč tožbo vložili zaradi izgubljenih stvari pokojnice in duševnih bolečin. Zahtevajo kar 10.000 evrov, medtem ko so prav dotični svojci Domu dolžni še 8.600 evrov neplačanih oskrbnin. Tožbo zoper Dom so vložili letos, glavne obravnave v tej zadevi še ni bilo.



Starše • Logistični center podjetja Harvey Norman za tri države

# V obrtni coni 70 novih delovnih mest

Mednarodno podjetje Harvey Norman bo v industrijski coni v Zlatoličju zgradilo velik logistični center za potrebe Slovenije, Hrvaške in Madžarske. Občini Starše je namreč brez težav uspelo prodati 7,5 hektarja zemljišč v industrijski coni po ceni 25 evrov (brez DDV) za kvadratni meter zemljišča. Tako lokacija (bližina avtoceste) kot cena sta bili več kot očitno mamljivi za tako prepoznavno podjetje, kot je Harvey Norman, saj je slednje kupilo skoraj polovico industrijske cone (4,2 hektarja).

Preostanek zemljišč so kupila še štiri podjetja: italijanski trgovec s tekstilom, podjetje z gradbenim materialom in dve transportni podjetji. V novi industrijski coni bo tako v prihodnjih dveh letih na

## V Zlatoličju novo stanovanjsko naselje?

V Zlatoličju pa v prihodnje ne bo zaživela samo industrijska cona, ampak tudi stanovanjsko naselje. Občini je namreč uspelo pridobiti investitorja, ki je kupil okoli dvatisoč m<sup>2</sup> veliko zemljišče v vrednosti okoli 65.000 evrov. S tem se je zavezal, da bo v prihodnjih štirih letih zgradil blok z dvajsetimi stanovanji. Najprej je bil kupec nekoliko skeptičen glede nakupa, saj v Zlatoličju na primer ni niti trgovine, nato sta ga vendarle prepričala gradnja nove industrijske cone in bližina avtoceste.

voljo okoli 70 novih delovnih mest. Občina Starše pa si bo nekoliko izboljšala višino proračuna na račun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Že s prodajo zemljišč je zaslužila okoli 1,7 milijona evrov.

Po zagotovitih Stanislava Greifonerja, župana občine Starše, so vsi kupci v pridobivanju gradbenih dovoljenj za gradnjo objektov na tem območju. Starška občina pa je aktivno pristopila h gradnji komunalne infrastrukture. Gradnja povezovalnega vodovoda je tik pred zaključkom, kmalu se bo začela

še ureditev tretjega zavijalnega pasu v industrijsko cono. V minulih dneh je občina že podpisala pogodbo s Cestnim podjetjem Ptuj.

## Komunalno opremljanje cone pol cenejšje

V teku je popis del za gradnjo komunalne infrastrukture znotraj industrijske cone. »Ker smo večji del industrijske cone prodali enemu kupcu, odpade dobra polovica notranje ureditve cone. Kar pomeni, da bomo za komunalno ureditev plačali veliko manj. Sprva



Foto: CG

V novi industrijski coni v Zlatoličju bo logistični center podjetja Harvey Norman.

je bila okvirna vrednost investicije 2,4, sedaj pa je 1,2 milijona evrov,« je pojasnil župan Greifoner. Letos bodo za potrebe komunalnega urejanja namenili 600.000 evrov (vodovod in zavijalni pas), drugo polovico pa v prihodnjem letu. Občina si med drugim prizadeva, da bi ji za urejanje komunalne infrastrukture uspelo pridobiti nepovratna sredstva države. »Naša želja je, da bi dela v celoti zaključili aprila prihodnje leto, saj so nekateri kupci napovedali, da bi v po-

letnih mesecih že lahko začeli graditi objekte,« je pojasnil Greifoner. Največji kupec naj bi po neuradnih informacijah izvedel napovedano investicijo v treh fazah.

## Vrt društva Ajda se seli na novo lokacijo

V neposredni bližini zemljišča, kjer bo stal logistični center, je zbirni center podjetja Snaga, ki ostaja na tej lokaciji. Bodo pa preselili vrt društva Ajda, v katerega so

vključene vaške žene in dekleta z namenom ohranjanja podeželske tradicije. S članicami se jim je uspelo dogovoriti za novo lokacijo ob kanalu, kjer imajo svoj objekt, t. i. »Brlóg«, tudi gasilci. Tam ima občina nekaj večjih zemljišč, kjer bodo lahko članice društva nadaljevale svoje aktivnosti. Zemljišče v industrijski coni, kjer sta obstoječi vrt in društvena njiva, pa bo najverjetneje v prihodnje tudi kupilo podjetje Harvey Norman.

Eстера Korošec



Foto: CG

Gradnja objektov se bo najverjetneje začela že poleti prihodnje leto.

Ptuj • Krožišče pri minoritskem samostanu

## V iskanje izvajalca del

Montažno krožišče pri minoritskem samostanu na Ptuj, ki je bilo poskusno postavljeno leta 2018, se je izkazalo za dobro prometno ureditev. Prav zato bodo na skoraj enak način uredili tudi stalno oz. fiksno krožišče. Razpis za izvajalca gradbenih del naj bi bil objavljen v naslednjih dveh mesecih, stroji pa bi se pognali leta 2022.



Foto: CG

Razpis za izbiro izvajalca gradbenih del naj bi bil objavljen do konca tega leta.

Direkcija RS za infrastrukturo je v soglasju in na pobudo ptujске občine z namenom povečanja prometne varnosti in pretočnosti ter umirjanja prometa na „glavni“ ptujski prometnici uredila montažno krožišče. Kot poskusna varianta je bilo postavljeno avgusta 2018 in je sovpadlo z odprtjem prenovljenega mostu čez Dravo. Ta investicija je takrat DRSI stala okrog 50.000 evrov, še enkrat toliko so Cestnemu podjetju Ptuj plačali za bolj dodelano rešitev, ki se je izkazala kot potrebna: vzpostavitev mimobežnega pasu.

V vmesnem času so se pojavljale različne variante oziroma predlogi prometne ureditve tega območja, od ponovne uvedbe semaforjev do ureditve turbo krožišča. Zdaj naj bi bila dorečena končna verzija, ki je upoštevala tudi vse pripombe uporabnikov in občine. Na DRSI pravijo, da je prometna dokumentacija v zaključni fazi: »Končno krožišče bo urejeno kot štirikrako krožišče z dvema mimobežnima pasovoma, kar bo še dodatno povečalo pretočnost krožišča. Prvi bo iz smeri dravskega mosta proti Osojnikovi cesti in drugi iz smeri Osojnikove ceste proti Spuhlji. Mimobežni pasovi bodo ločeni z denivelatorji, to so robniki, ki so postavljeni v turbo krožiščih.«

Objava razpisa za izbor izvajalca gradbenih del je predvidena še letos, kar pomeni, da bi se stroji lahko pognali že spomladi naslednje leto.

Dženana Kmetec



## V Zgornjem Dupleku dokončujejo manjkajoči del kanalizacijskega omrežja

Občina Duplek je začela z gradnjo kanalizacije. Župan Občine Duplek in izvajalci gradbenih del prosijo krajanje za razumevanje in strpnost pri srečevanju z ovirami in zaporami na cestah v času izgradnje manjkajočega dela kanalizacijskega sistema. Zaradi kratkih izvedbenih rokov bodo gradbišča večja in ovire ter zapore na cestah pogostejše. Za občino pomemben projekt nosi naslov Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Drave.

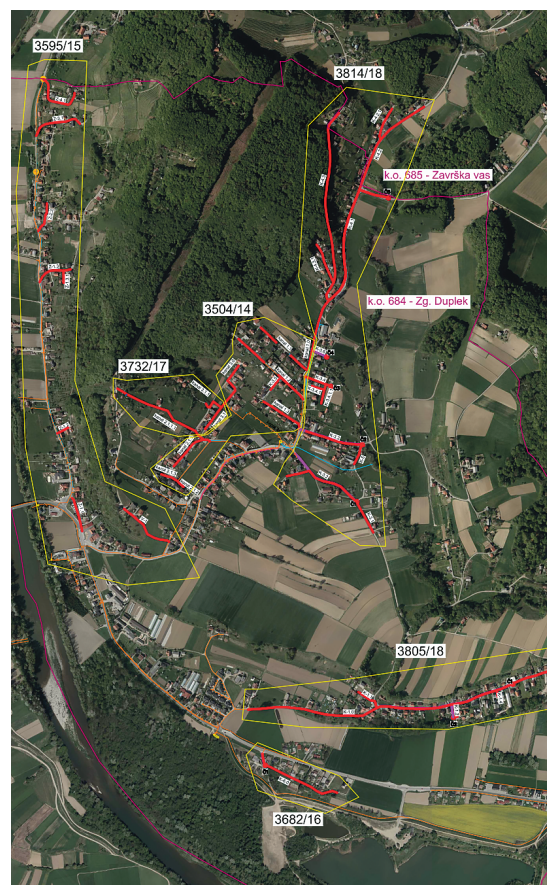
Investicija v višini 2,5 milijona evrov prinaša Občini Duplek izgradnjo manjkajočega dela kanalizacijskega omrežja v skupni dolžini 8.809 metrov kanalizacijskih vodov, osem črpalnišč in zamenjavo 1.990 metrov vodovodnih cevovodov na trasi kanalizacije. V sklopu projekta bo zgrajenih tudi 1.075 metrov elektrodistribucijskih nizkonapetostnih vodov, rekonstruirana pa bo tudi transformatorska postaja Žitečka vas - Postrak. Priključitev na javno kanalizacijsko omrežje bo omogočena 892. prebivalcem v 260. gospodinjstvih. Odvajanje in čiščenje odpadne vode bo tako ustrezno urejeno za skoraj vse prebivalce aglomeracije Zgornji Duplek (natančneje za 99,84% prebivalcev).

V okviru projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Drave - Občina Duplek se javno kanalizacijsko omrežje gradi na več območjih v Zgornjem Dupleku, na delu južno od državne regionalne ceste R3-710, odsek 1292 Maribor - Vurberk - Ptuj, na območju Zapolutke/Kamenščak, v Žitečki vasi in v Zabregah.

Vsa zbrana odpadna voda s celotnega obravnavanega območja aglomeracije se priključuje na obstoječe javno kanalizacijsko omrežje v Zgornjem Dupleku. Nato je odvedena na obstoječo centralno čistilno napravo Maribor (Dogoše), kjer se očisti. V Zgornjem Dupleku s tem zagotavljajo manjši vpliv na okolje, manjše onesnaževanje podtalnice in tudi porečja reke Drave.

Gradbena dela izvajajo: DRAVA vodnogospodarsko podjetje Ptuj, d. o. o. kot vodilni partner v skupnem nastopu s partnerjema Pomgrad, d. d. in Komunala Slovenske gorice, d. o. o.. Za gradbeni nadzor skrbi podjetje Štraf d. o. o., za obveščanje javnosti pa podjetje Altius d. o. o..

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Kohezijskega sklada in Republika Slovenija; izvaja pa se v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, prednostne osi "Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti", prednostne naložbe "Vlaganje v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije na področju okolja ter za zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredelijo državne članice in ki presegaajo te zahteve".



Ormož • 1,75 milijona evrov ormoški Komunalni in CPP

## Mesto bo dobilo dve krožišči

Z deli, ki jih načrtuje državna direkcija za ceste, bodo dokončno uredili navezavo na vzhodno ormoško obvoznico ter najbolj obremenjeni križišči v mestu preobrazili v krožišča. Projekta bosta precejšen finančni zalogaj, glavnino denarja bo prispevala država.

V prihodnjih dneh naj bi začeli brniti stroji na Ljutomerski in Opekarniški cesti, ki vodita proti mejnemu prehodu Ormož. Državna direkcija za infrastrukturo se namerava lotiti ureditve dotrajnega odseka v dolžini 750 metrov ter ga prekategorizirati v vzhodno obvoznico. Omenjeni projekt vključuje ureditev še štirih križišč, od tega bodo križišče na glavni cesti, v katerem vozniki zavijajo na že omenjeno Ljutomersko cesto proti mejnemu prehodu, preobrazili v krožišče. Hkrati bodo poskrbeli za cestno razsvetlavo, površine za pešce in kolesarje ter ustrezno odvodnjavanje komunalnih vodov. »Za navedena dela je pogodba z izbranim izvajalcem gradbenih del Cestnim podjetjem Ptuj (vodilni partner) in Komunalnim podjetjem Ormož že podpisana. Vrednosti pogodbenih del znaša 1.086.466 evrov (Direkcija 962.700 evrov in Občina Ormož pa 123.765 evrov). Izvajalec je bil že uveden v delo in trenutno ureja formalnosti pred



Foto: MH

Edino semaforizirano križišče v Ormožu bo zamenjalo krožišče.

dejskim začetkom del (tehnološki elaborat, dovoljenje za zaporo ceste ...). Dela bodo končana predvidoma v maju 2022,« so pojasnili s službe za odnose z javnostmi na direkciji. Na javno naročilo so poleg izbrane prispele še tri ponudbe v vrednostih okoli 1,3 milijona evrov, 1,5 in 1,7 milijona evrov.

### Edino semaforizirano križišče v krožišče

Sicer pa Ormož čaka še ena preureditev, le nekaj metrov pred tem. Osrednje štirikrako in edino semaforizirano križišče (na ormoški obvoznici pri Hoferju) bodo preoblikovali v krožišče. Hkrati bodo

poskrbeli za javno razsvetlavo v območju krožišča, uredili odvodnjavanje in ostale komunalne vode ter površine za pešce in kolesarje. »Tudi za ureditev tega križišča je že podpisana pogodba z izvajalcem gradbenih del CP Ptuj (vodilni partner) in Komunalnim podjetjem Ormož. Pogodbeno vrednost del znaša 667.197 evrov (Direkcija 624.645 evrov in Občina Ormož 42.552 evrov). Tudi za to gradbišče je izvajalec že uveden v delo in prav tako ureja formalnosti pred dejskim začetkom del (tehnološki elaborat, dovoljenje za zaporo ceste ...). Pogodbeni rok dokončanja teh del je junij 2022.« Poleg izbrane ponudbe je na javno naročilo prišla še za dobrih 200.000 evrov višja ponudba, v vrednosti 893.300 evrov. Z izgradnjo krožišča se bo povečala prometna varnost, saj se bodo zmanjšale hitrosti na obravnavanem odseku.

V času izvajanja del pa bo na eni najbolj prometnih cest v občini potrebnih precej živcev, saj bo promet oviran. Predvidene naj bi bile polovične zapore.

Monika Horvat



Foto: MH

V krožišče bodo preobrazili priključek na Ljutomersko cesto in uredili manjkajoči del cestnega odseka, ki vodi naprej proti mejnemu prehodu.

Sveti Andraž • Kadar je pokopališče v lasti občine in cerkve

## Z župnikom dogovor o odkupu zemljišč

Ni malo slovenskih občin, zlasti podeželskih, kjer nad pokopališči roke lastniško držijo tako občinske uprave kot cerkvena oblast. Tako je tudi na vitomarškem pokopališču v občini Sveti Andraž, kjer je del pokopališča v lasti župnije Sv. Andraža, del pa v lasti občine.

Na občini so se, kot je znano, lotili celovite obnove pokopališča in njegove okolice, začeli pa so jo s pravkar dokončano rekonstrukcijo ozke in dotrajane ceste oziroma poti, ki vodi mimo pokopališča in ki ji domačini pravijo Črna gora. Spomnimo, da so dela izvajali delavci Cestnega podjetja Ptuj, ki so za nekaj več kot 116.500 evrov po vsej dolžini 550 metrov obnovili cestišče, ga razširili in na novo asfaltirali ter postavili javno razsvetlavo z varčnimi svetilkami.

Rekonstrukcija vitomarške Črne gore zajema tudi postavitev opornega zidu oziroma škarpe pod pokopališčem. »To bomo dokončali še do dneva spomina na mrtve, prav tako tudi stopnice do pokopališča,« je svetnikom na zadnji seji občinskega sveta obljubil direktor

občinske uprave Miran Čeh. Kmalu pa naj bi bilo gotovo tudi parkirnišče za 20 avtomobilov.

Prihodnje leto načrtujejo posodobitev samega pokopališča, na katerem bo glavna investicija

namenjena sodobni mrliški vežici. Lastništvo vežice ni sporno, saj je občinsko, župniji pa pripada plato pred njo, ki bo prav tako del prenove. »Gre za manj kot 100 m<sup>2</sup> prostora, ki ga bomo zdaj najprej odmerili,

nato pa videli, kako bomo zadevo rešili, saj si ne želimo težav s pridobivanjem gradbenega dovoljenja,« je še pojasnil Čeh.

V župnijski lasti pa je tudi del parkirnišča pri večnamenski dvorani v Vitomarcih. »Dolej smo zanj plačevali 50 evrov najemnine, zdaj pa smo se z novim župnikom Mirkom Kraševcem dogovorili, da ta delež odkupimo od župnije. Letos bomo tako plačali prvih 50.000 evrov, prihodnje leto pa še drugih 50.000 evrov,« je še pojasnil Čeh.

Na andraškem pokopališču imajo za zdaj sicer dovolj grobnih mest, zato jim ga v kratkem še ne bo treba širiti, bodo pa na njem v sklopu prenove uredili prostor za raztros pepela in postavili žarni zid.



Foto: SD

Vitomarško pokopališče bo še pred 1. novembrom obdano z novo panelno ograjo.

Podlehnik • V občini številne težave s plazovi

## Za sanacijo milijon evrov

Zaradi hribovitega terena imajo v haloških občinah težave s številnimi plazovi. Sanacije so zelo drage, tudi po več 100.000 evrov, kar je za male občine z nizkimi proračunskimi sredstvi velik zalogaj. Na srečo se v državni malhi še najdejo dodatna sredstva, ki jih občine lahko pridobijo za sanacije plazov. Med uspešnejšimi letos je bila občina Podlehnik, ki ji je za sanacijo dveh plazov uspelo pridobiti nekaj manj kot milijon evrov.

Plazenje je že dlje časa ogrožalo lokalno cesto Zgornji Leskovec–Spodnje Gruškovje–Podlehnik. Letos so tako od Ministrstva za okolje in prostor pridobili pol milijona evrov in gradbena dela so se končno lahko začela. Zaradi obsežnosti projekta se bo investicija zaključila nekoliko kasneje, kot so sprva predvideli, in sicer konec meseca oktobra letos.

S podobnimi težavami kot v Spodnjem Gruškovju se soočajo v Majskem Vrhu. Tudi na tej lokaciji bo zgrajena stena na pilotih, ki bo preprečevala plazenje pobočja. Hkrati bo na novo asfaltirana cesta Dravinjski Vrh–Majski Vrh–Podlehnik v dolžini okoli 700 metrov. Vrednost investicije je 450.000 evrov, dela pa bo izvajalo podjetje Pavčnik z Dola pri Hrastniku. Na javni razpis se je sicer prijavilo še gradbeno podjetje H. S. Nizke gradnje iz Maribora, ki je bilo cenovno ugodnejše, vendar njihova vloga ni bila popolna (niso predložili bančne garancije). Gradbena dela na terenu se bodo začela novembra. Letos bodo poskušali realizirati investicijo v vrednosti 160.000 evrov, preostalo pa v prihodnjem letu. Gre za sredstva, ki jih je občina v celoti pridobila z razpisom okoljskega ministrstva. Zaradi dviga cen gradbenih materialov je končna cena za izvedbo investicije nekoliko višja od projektantske ocene.

### Plaz v Sedlašku še čaka na sanacijo

Na seznamu plazov, ki bodo očitno še nekaj časa čakali na obnovo, je plaz v Sedlašku, za katerega bi občina potrebovala 600.000 evrov. Gre za plaz, ki je po besedah župana Sebastiana Toplaka, nujno potreben čimprejše sanacije: »To je plaz, ki je prvi na naši prioriteten listi. Po cesti, ki jo ogroža plaz, poteka namreč linija šolskega avtobusa, ki dnevno prevažata otroke v šolo. Z okoljskega ministrstva smo dobili odgovor, da trenutno toliko sredstev nimajo na razpolago, zato za zdaj še tudi nismo objavili razpisa za izvedbo gradbenih del. Vsekakor pa bomo razpis objavili takoj, ko bo to mogoče.«



Foto: EK

Obsežna gradbena dela v okviru sanacije plazov v Zgornjem Leskovcu

### Občina bo letos za modernizacijo cest namenila 450.000 evrov

Podlehnška občina je letos za modernizacijo cestne infrastrukture namenila slabih 190.000 evrov. Trenutno se izvajajo dela na makadamski cesti Zgornji Pristava–Tomajna–Dežno v dolžini 920 metrov. Cesto bodo asfaltirali konec tega meseca. Prav tako potekajo pripravljala dela na lokaciji Smič–Zgornje Gruškovje. Po besedah župana Toplaka se bodo prva dela na dobrem kilometru ceste začela še ta mesec: »Prvotni časovni načrt smo nekoliko zamaknili zaradi obsežne sečnje dreves, ki se je izvajala vzdolž trase, kar bo zmanjšalo možnost poledice. Gre namreč za zelo strm odsek, zato bo modernizacija precej zahtevna.« Ob tem je Toplak dodal še, da bodo v okviru rebalansa proračuna, ki ga načrtujejo v tem mesecu, skušali za sanacijo cest zagotoviti dodatna sredstva v višini okoli 170.000 evrov na račun zamika projektov sanacije plazov. Če k temu prištejemo še sredstva za investicijsko vzdrževanje cest v višini dobrih 90.000 evrov, bodo letos za sanacijo cestne infrastrukture namenili okoli 450.000 evrov.

Estera Korošec

SD

Majšperk • Hrup in prah vse bolj moteča za občane blizu in daleč

# Ko je novi sosed sredi »neokrjnene narave« znova

Prevozi težkih tovornjakov, hrup, miniranje, prah in vibracije so za peščico občanov Majšperka vse bolj moteči. V začetku letošnjega leta je namreč nekaj kilometrov iz centra Majšperka znova zaživel zapuščen kamnolom Vundušek. Gre sicer za območje sredi gozda, kjer v neposredni bližini ni gosto poseljenih območij, kljub temu pa je vsakodnevno izkopavanje kamna moteče za sosede. Večina se jih ne želi javno izpostaviti. Najbolj prizadeti so tisti, ki živijo v bližini kamnoloma, nad hrupom in tresljaji pa naj bi se pritoževali tudi lastniki vikendov.

## Kamnolom na območju Nature 2000

Zanimivo je, da je Agencija RS za okolje in prostor izdala pozitiven sklep za ponovno vzpostavitev kamnoloma, kljub temu da leži na območju Nature 2000. Kot so sporočili z Agencije RS za okolje in prostoror se vplive dejavnosti na tem območju določa v postopku celovite presoje vplivov na okolje. Glede na poročila vseh pristojnih institucij (Ministrstva za zdravje, Ministrstva za kulturo, Zavoda RS za varstvo narave in Agencije RS za okolje - urad za upravljanje z vodami), so vplivi na okolje sprejemljivi. Med drugim mora izvajalec rudarskih del zagotavljati monitoring o vplivih svoje dejavnosti na okolje ter o tem voditi dokumentacijo.



V širši okolici je osem podobnih opušenih kamnolomov s spremembami morfologije tal.

Po besedah enega izmed občanov, ki živi dober kilometer od kamnoloma, se mimo njegove hiše dnevno vozijo številni težki kamioni: »V času izkopavanja kamna je hrup neznošen, vse se trese. Poleg tega imamo vse zaprašeno zaradi številnih tovornjakov, ki se vsakodnevno vozijo mimo naše hiše. Prav tako je žalostno, da nismo bili o ničemer obveščeni in nihče nas ni vprašal, ali se sploh strinjamo s ponovnim izkopavanjem kamna, kljub temu da smo prvi sosede. Med drugim opazimo, da se je začel naš gozd, ki je le lučaj od kamnoloma, sušiti. Ta dejavnost škoduje zdravju vseh, ki tu živimo.«

Na vse te našete navedbe že dlje časa opozarja Ervin Mauc iz Majšperka. »Na Jelovčah (nad kamnolomom) imam hišo in večji vrt, kjer preživim kar nekaj časa. Odkar se znova izkopava kamen, je v teh krajih neznošen ropot. Večino dneva slišiš stroje in zelo moteče razbijanje kamninskih gmot. Verjetno vse to nekaterih občanov ne moti, ali pa tega pač nočejo povedati na glas.«



V zapuščenem kamnolomu Vundušek površine 1,44 hektarja se znova izkopava kamen.

je povedal Mauc in dodal, da večina ljudi ni vedela, da bo v občini znova začel delovati kamnolom. Po njegovem mnenju bi jih lahko majšperška občina o teh namerah pravočasno obvestila, ko bi lahko še kaj spremenili. Postopki glede pridobitve koncesije za izkopavanje kamna na tem območju so namreč končani.

## Vzpostavitvi kamnoloma ni nasprotoval nihče

Ponovna vzpostavitev kamnoloma je bila sicer načrtovana že z občinskim prostorskim načrtom občine Majšperk, ki je območje posega določil kot območje mineral-

nih surovin in nato še podrobneje z občinskim podrobnim prostorskim načrtom. Kot je poudarila Darinka Fakin, županja občine Majšperk, je bil postopek v celoti izpeljan javno in transparentno. Podrobneje je bil projekt predstavljen tudi leta 2014 v okviru javne razgrnitve. Po mnenju Fakinove bi lahko tisti, ki

Spodnje Podravje, Slovenija • 28 milijonov evropskih in državnih evrov za enote zaščite in reševanja

# Oprema bo zagotovljena, oblikovanje ekip za reševanje

Opremljanje enot zaščite in reševanja bo v prihodnjih letih predvidoma steklo s pomočjo evropskih sredstev. Nekaj denarja za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami se bo iz evropskih virov zagotovilo še v tej finančni perspektivi (2014–2020), nekaj iz sklada za okrepanje in odpornost, prav tako so projekti načrtovani za novo finančno obdobje črpanja evropskih sredstev 2021–2027. Prva etapa opremljanja je predvidena za reševanje v primeru poplav, druga v kasnejših letih pa za ukrepanje v naravnih nesrečah, kot so veliki požari, žled in druge vremenske ujme.

Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je odobrila evropska sredstva za projekt zagotavljanja ustrezne opreme za izvajanje nalog na področju zaščite, reševanja in pomoči ob poplavih na državni, regionalni in lokalni ravni. Skupna vrednost projekta je 28 milijonov, 20 mili-

jonov evrov bo šlo iz kohezijskih sredstev. „Gre za rekorden znesek, saj še nikoli doslej za civilno zaščito in tehnično opremo za pomoč ob naravnih nesrečah ni bilo namenjenih toliko evropskih sredstev,“ so sporočili iz vladne službe.

Projekt bo izvajala Uprava RS

za zaščito in reševanje (URSZR). Predvideno je, da se opremi in sestavi ekipe na 20 hidroloških območjih. Eno od teh je v Spodnjem Podravju, sestavljajo pa ga občine Ptuj, Duplek, Maribor, Gorišnica, Kidričevo, Pesnica in Videm.

Skupno bodo nabavili 40 specialnih tovornih vozil, 164 menjal-

nih nadgradenj (tovornih vozil – šasij, na katere je možno vpeti različne tipe orodij in opreme) ter 10 priklopnih visokozmogljivih črpalnih enot. Vozila bodo locirana na območju celotne države, s čimer bodo omogočene hitre in učinkovite intervencije ter zagotovljena ustrezna tehnična podpora pripadnikom civilne zaščite, gasilcem in drugim na lokalnem nivoju.

## Ocena ogroženosti občin zaradi poplav

Občina	Ogroženost
Cirkulane	Zelo majhna
Destnik	Zelo majhna
Domava	Majhna
Duplek	Velika
Gorišnica	Velika
Hajdina	Zelo majhna
Juršinci	Srednja
Kidričevo	Zelo velika
Majšperk	Srednja
Markovci	Majhna
Ormož	Srednja
Podlehnik	Majhna
Ptuj	Srednja
Središče	Srednja
Sv. Tomaž	Zelo majhna
Sv. Andraž	Srednja
Trnovska vas	Majhna
Videm	Velika
Zavrč	Zelo majhna
Žetale	Majhna

Vir: URSZR

## Delovanje enote bi zagotavljala občina

„Razdelitev vozil bo potekala po lokalno-regionalnem pristopu, pričemer bodo lahko za pridobitev teh vozil in opreme iz prve faze nakupov kandidirali tisti subjekti, ki so umeščeni v območje pomembnega vpliva poplav. Predvideno je, da bo URSZR izvedla javni poziv občinam, na podlagi katerega bodo lahko občine, ki sodijo v območje pomembnega vpliva poplav in hkrati v enega izmed hidrološko zaokroženih območij, kandidirale za vzpostavitev enote za poplave in s tem pridobile možnost koriščenja opreme. Občina bo v primeru dodelitve opreme morala zagotavljati primerne pogoje za njeno koriščenje in delovanje enote, ki se bo v primeru poplav odzvala na vpoklic na vseh ravneh,“ so pojasnili na URSZR.

## Občine imajo o projektu malo informacij

V občinah Spodnjega Podravja, ki ležijo ob vodotokih (Dravi, Polskavi in Dravinji), smo preverili, ali se nameravajo prijaviti na razpis URSZR za formiranje enote za reševanje v primeru poplav. V občini Kidričevo so izpostavili jasni interes, da jih to zanima. „Občina Kidričevo se bo prijavila za obliko-



Zaenkrat je o projektu znano to, da se bo v Spodnjem Podravju oblikoval spodnjepodravski regiji je interes

vanje enote. Naše enote civilne zaščite in gasilcev imajo izkušnje s poplavami, saj smo se v preteklosti že mnogokrat srečevali z njimi,“ je pojasnil direktor občinske uprave Damjan Napast. Janez Merc iz uprave mestne občine Ptuj



Foto: arhiv M24

Z opremo, ki se bo razdelila po regijah, bodo rokavale posebej za to oblikovane enote, ki bodo morale biti na razpolago vse dni v letu in na poziv pomagati pri reševanju v lokalnem in regijskem okolju, pa tudi povsod po Sloveniji, če bo to potrebno.

# delujoči kamnolom



Foto: EK

kamnolomu nasprotujejo, pravočasno podali svoje pripombe, vendar niso prejeli niti ene. »Vedno pač koga kakšna izmed dejavnosti moti in dejstvo je, da ima vsaka stvar tako pozitivno kot negativno stran. Če se hoče kraj razvijati, pa moramo sprejeti obe,« je še dodala županja Fakinova.

## Pobude za oživitev »Vunduška«

Po besedah majšperške županje Darinke Fakin so prejeli številne pobude, da bi v kraju znova obudili t. i. »vunduški« kamen, ki je posebnost teh krajev. Iz njega je zgrajena tudi bazilika na Ptujski Gori. V preteklosti je bilo v teh krajih kar nekaj znanih kamnosekov, ki so za svoje umetnine uporabljali »Vundušek«. »Mi si želimo, da bi se ta kamen znova znašel v različnih izdelkih,« je dodala Fakinova.

## Žolger bo lahko kamen izkopaval naslednjih 45 let

Rudarska pravica za izkopavanje naravnega kamna – peščenjaka je bila za obdobje 45 let podeljena gradbenemu podjetju Jožef Žolger, s. p., iz Majšperka. Kot je pojasnil Žolger, so aktivnosti začeli že pred 25 leti, ko so kupili zemljišče, na katerem je zapuščen kamno-

lom. Da so pridobili vsa potrebna dovoljenja, pa je trajalo več kot 10 let.

Letos so začeli kamen intenzivneje izkopavati, vendar ob tem Žolger izpostavlja, da to nikakor ni vse dni v tednu. »Mi se trudimo, da bi bili čim manj moteči za lokalno okolje, v katerem delujemo. Seveda pa razumem, da je naša dejavnost moteča, vendar skušamo biti uvidevni do vseh krajanov,« je



Foto: EK

Nekatere stanovalce na Bregu motita hrup in prašenje.

povedal Žolger in zavrnil vse očitke glede izkopavanja na črno, pa tudi škodljivih vplivov na okolje in zdravje ljudi.

Take so tudi ugotovitve Agencije RS za okolje in prostor, ki je vodila predhodni postopek za odprtje kamnoloma. V sklepu so zapisali, da izkopavanje kamna ne bo negativno vplivalo na varstvo okolja, naravnih virov in ohranjanja narave.

## Stanovalci bloka morajo prenašati hrup in prašenje

Se je pa sedaj v kraju pojavila še ena težava: na območju bivše industrijske cone na Bregu, kjer ima Žolger reciklažni center, je vse bolj moteč hrup in prašenje. Material iz kamnoloma se namreč vozi v omejeno deponijo, kjer se izvaja drobljenje kamna in sejanje peska. Le nekaj metrov stran je stanovanjski blok, mimo katerega se vsak dan vozi nešteto težkih kamionov, s katerih se seveda strahotno kadi. Nekateri tamkajšnji stanovalci so že čisto obupani, saj je pesek povsod, večino časa imajo zaprta okna, zaradi hrupa pa se pred blokom ne morejo več normalno pogovarjati. Vse bolj nevarna je tudi cesta, ki jo uporabljajo najmlajši. Dejstva, kako se posredno uničuje lokalna cestna infrastruktura, pa najverjetneje niti ni treba posebej izpostavljati.

## Prašenje nima negativnih vplivov na zdravje ljudi?

Kot je ob obisku reciklažnega centra ugotovil okoljski inšpektor, je Žolger v začetku poletja na tej lokaciji začel drobiti kamenje, za kar ni potrebno okoljevarstveno dovoljenje glede emisij v zrak. Morajo pa biti izvedene prve meritve emisij snovi v zrak in prve meritve hrupa v okolje, kar so po opozorilu inšpektorja že opravili. Iz poročila o izvedenih meritvah je razvidno, da so bile v času meritev emisijske koncentracije skupnega prahu skladne z normativi. Je pa okoljski inšpektor ugotovil številne druge kršitve, ki pa jih nameravajo odpraviti v čim krajšem možnem času. Ob tem je Žolger izpostavil, da bodo v roku dveh mesecev tako enoto za sejanje kot drobljenje preselili v kamnolom, kjer bosta najmanj moteči za krajanje. Do takrat pa se bo na Bregu še nekaj časa prašilo.

Estera Korošec

## Okoljski inšpektor ugotovil številne nepravilnosti

Kot so sporočili z Inšpektorata za okolje in prostor, mora podjetje Jožef Žolger, s. p., do konca letošnjega leta opraviti prve meritve hrupa na območju kamnoloma Vundušek. V času inšpekcijskega nadzora namreč le-tega še niso opravili.

Okoljski inšpektor je ob obisku reciklažnega centra na Bregu med drugim ugotovil, da za predelavo ali odstranjevanje odpadkov nimajo okoljevarstvenega dovoljenja. Prav tako podjetje Žolger ni vpisano v evidenco predelovalcev gradbenih odpadkov, niti ne razpolaga z dovoljenjem za skladiščenje odpadkov.

Zaradi ugotovljenih nepravilnosti je inšpektor za okolje podjetju prepovedal predelavo gradbenih odpadkov do pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja. Med drugim morajo iz reciklažnega centra odstraniti vse odpadke.

# še neznanka



Foto: Sta/M24

bo URSZR kupila opremo in jo razdelila po regijskem principu. Kje in kako vala ekipa, posebej usposobljena za reševanje v primeru poplav, ni znano. zanjo izkazala občina Kidričevo.

je povedal, da za morebitni interes za sodelovanje pri projektu potrebujejo še več informacij. Podobno je odgovoril direktor uprave občine Videm Mirko Šimenko: »V tem trenutku na to vprašanje ne moremo odgovoriti, saj podrobnosti

o obliki in načinu sodelovanja niso povsem znane.« Enako je povedala županja Majšperka Darinka Fakin: »O tej zadevi imam trenutno premalo informacij. Iz medijev oziroma časopisa Gasilec vemo, da se bo tovrstna oprema nabavljala

in da bo za to treba usposobiti tudi ekipe. Ali se bomo skupaj z našo gasilsko zvezo odločili za tovrstna vključevanja, ki pomenijo dolgoročno veliko izobraževanje in prostovoljnega dela ter odgovornosti, vam danes ne moremo natančno odgovoriti.«

Markovski župan Milan Gabrovec je dejal, da interes občine za prijavo na razpis obstaja, vprašanje pa je, kakšni bodo pogoji. »Glede na znane podatke bo razpis takšen, da se bodo lahko prijavljale le večje občine, oziroma tiste, ki bodo zagotovile določene pogoje. Marsikaj je še neznanega in mislim, da bo do oblikovanja teh enot preteklo veliko vode.«

## Kaj nas lahko naučijo prakse iz tujine

Gasilstvo je v Sloveniji največja organizacija prostovoljcev z več kot 150-letno tradicijo združevanja. Izjemno močno vlogo ima tudi v krajih Spodnjega Podravja, kjer v 19 občinah deluje 82 prostovoljnih gasilskih društev z več kot 1.800 operativnimi gasilci. V obdobju minulih 25 let so občine veliko proračunskega denarja namenjale gasilstvu: gradili in objavljali so gasilske domove, kupovali so vozila in drugo tehniko. Vse to so lokalne skupnosti v glavnem financirale z lastnim proračunskim denarjem. Prakse sosednjih držav kažejo, da se tu tudi za to področje (in ne samo mehke vsebine, kot smo se naposlušali v tej finančni perspektivi) možno pridobiti evropska sredstva. Le volja in interes morata biti za to.

Mojca Zemljarič



Foto: arhiv M24

## Kaj vse so z evropskimi sredstvi kupile sosednje države

URSZR je v reviji Gasilec predstavila nekaj primerov dobrih praks iz drugih evropskih držav, kjer je nakup opreme za zaščito in reševanje z evropskimi sredstvi ustaljen način.

Hrvaška je kupila 94 vozil in radiokomunikacijsko opremo za sistem civilne zaščite, pa tudi nekaj individualne opreme.

Češka je med letoma 2016 in 2019 nabavila 732 specializiranih vozil za gasilce: avtolestve, avtocisterne, vozila s tehničnimi kontejnerji, dvigala, bagre, transportna vozila, poveljniške kontejnerje in brezpilotno opremo. V okviru projekta so financirali 418 zaposlitev.

Madžari so z evropskimi sredstvi gradili objekte in kupovali opremo. Zgradili so 12 gasilskih centrov in skladišče, od opreme nabavili 108 gasilskih cistern, 57 vozil za gašenje gozdnih požarov, zaščitne obleke ter specializirano tehnično opremo za gorsko in jarmarsko reševanje.

Poljska v aktualnem finančnem obdobju EU izvaja tri večje projekte, povezane z nakupom opreme, vozil in specializirane opreme za izvajanje reševalnih akcij ter izboljšanje reševalnega sistema v železniškem in cestnem prometu. Šli so v nakup vozil s cisternami, hidravličnih dvigal, mehanskih lestev, poveljniško-štabnih in bataljonskih vozil, terenskih vozil, avtobusov, mini busov in drugih vozil za prevoz ekip. Nabavljajo štirikolesnike, prikolice za prevoz opreme, črpalke, električne generatorje, visokotlačne čistilce, šotore, kontejnerje, rezervoarje za vodo, opremo in simulatorje za usposabljanje, pa tudi druga specializirana vozila in sredstva.

»Tuje prakse črpanja evropskih kohezijskih sredstev kažejo na jasno možnost financiranja ukrepov na področju zaščite in reševanja, še posebej tistih, ki so vezani na obvladovanje podnebnih sprememb in podnebno pogojenih nesreč. To so denimo tudi izboljšanje infrastrukture, opreme in znanja,« so navedli na URSZR in dodali, da so jih primeri dobrih praks iz tujine pripeljali do spoznanja o širokih možnostih financiranja projektov z evropskimi sredstvi tudi za področje zaščite, reševanja in pomoči.

**Ormoško** • Izvedenih za 1,5 milijona evrov del**Gradnja vodovoda po načrtu**

Gradnja obsežnega, okoli 7,7-milijonskega projekta vseh treh občin (Ormož, Središče ob Dravi, Sv. Tomaž) oskrbe s pitno vodo teče po načrtih.



Foto: Arhiv ST

Do septembra je izvajalec, Komunalno podjetje Ormož s Cestnim podjetjem Ptuj, finančno realiziral okoli 20 odstotkov projekta. »Izvedenega je bilo 5,5 km cevovoda Hajndl-Kostanj; 600 m cevovoda Ormož-Hum, skupaj 2,3 km cevovoda Hajndl-Ormož (eden v dolžini 800 m in drugi v dolžini 1500 m). Prav tako tečejo pripravljala dela na vodohranu in prečrpališču Vičanci, na vodohranu Kostanj in prečrpališču na Humu,« so sporočili. Projekt, za katerega so pridobili okoli 4,8 milijona evrov evropskega in državnega denarja, prinaša izgradnjo ustrezne infrastrukture za kakovostno oskrbo s pitno vodo. Gradnja bo predvidoma trajala do konca leta 2022.

MH

**Slovenija** • Cepljenje odslej le z mRNK cepivi**Priporočena Pfizer in Moderna**

Posvetovalna skupina za cepljenje pri NIJZ pod vodstvom infektologinje Bojane Beovič je sprejela odločitev, da priporoča prednostno uporabo mRNK cepiv pred vektorskimi. Vektorska cepiva bi po priporočilih skupine v Sloveniji še vedno uporabljali, a le na željo posameznika.



Foto: arhiv/STA

Odločitev naj bi člani skupine sprejeli na podlagi podatkov o redkih neželenih dogodkih in večji učinkovitosti mRNK cepiv. V Sloveniji sicer uporabljamo mRNK cepiva podjetij Pfizer/BioNTech in Moderna ter vektorska cepiva podjetij AstraZeneca in Janssen. Cepljenje s cepivom Janssen je sicer po smrti mlajše bolnice, pri kateri sumijo na zaplet po cepljenju s tem cepivom, v Sloveniji začasno prekinjeno.

Po študiji ameriškega Centra za nadzor nad nalezljivimi boleznimi (CDC), je cepivo Moderna namreč 93-odstotno učinkovito pri preprečevanju hospitalizacij zaradi covid-19, cepivo Pfizerja 88-odstotno, cepivo Johnson & Johnsona pa 71-odstotno. Študija CDC je od marca do avgusta zajela več kot 3600 hospitaliziranih odraslih oseb, ki sicer niso imeli oslabiljenega imunskega sistema.

Posvetovalna skupina za cepljenje tako priporoča, da se vektorska cepiva uporabljajo samo ob podpisnem soglasju tistega, ki se cepi. Podobno bo veljalo za Moderna, v primeru uporabe za mlajše od 18 let.

Razprava skupine o potencialni omejitvi cepljenja z vektorskimi cepivi v Sloveniji je sledila smrti mlajše ženske, pri kateri sumijo na zaplet po cepljenju s cepivom proizvajalca Janssen. Bolnica je po neuspešnem zdravljenju v UKC Ljubljana umrla, dokazovanje neposredne povezave med cepljenjem in zapleti pa je stvar nadaljnjih postopkov Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ).

V Sloveniji je sicer po podatkih NIJZ trenutno na zalogi 537.492 odmerkov cepiva Pfizer, ki jim bo rok uporabe pretekel med februarjem in aprilom prihodnje leto. Na zalogi je tudi 125.900 odmerkov cepiva Moderna, ki imajo rok uporabe določen med decembrom 2021 in marcem prihodnje leto. V skladiščih je še 13.300 odmerkov cepiva AstraZeneca, vsem rok poteče 30. novembra letos. V karanteni pa je 45.600 odmerkov cepiva Janssen, ki ga zaradi že omenjenih razlogov NIJZ trenutno ne izdaja. Odmerkom cepiva Janssen rok uporabe preteče junija 2023.

sta

**Ptuj** • Zveza društev kurentov napoveduje dokončanje projekta do leta 2023**Ptuj dobiva Kurentovo hišo s finančno pomočjo občine**

Po selitvi Zavoda za turizem Ptuj na novo lokacijo na Mestnem trgu je občina prostore v Murkovi ulici predala Zvezi društev kurentov. Zveza je prostore prevzela aprila 2021 in pristopila k urejanju Kurentove hiše. Na eminentni lokaciji želijo predstaviti kurentovo obredje, s katerim sta se mesto Ptuj in Spodnje Podravje vpisala na Unescov seznam svetovne nesnovne kulturne dediščine.

Danes je koncept Kurentove hiše bistveno drugačen od prvotnih idej. »Gre za odmik od prvotnega koncepta, prvi je bil zasnovan z bistveno manjšo in cenejšo zgodbo. Želeli smo uporabiti vse, kar smo že imeli. Od razstave, ki smo jo pripravili, do tega, da bi prostor uporabljali za interese društev, simpozije, izobraževanja ipd. Ob poenotenju strokovne in laične javnosti je zgodba prerasla te okvire, o katerih se je v začetku govorilo. Zdaj je to projekt Zveze društev kurentov, ki skrbi za izvedbo in vsebinski del, ter Mestne občine Ptuj, ki nam je res prisluhnila in prispevala levji delež financiranja projekta. A tudi sami ne bomo sedeli križem rok. Spremljamo razpise, na katere se bomo prijavljali, da bi tudi sami prispevali svoj delež denarnih sredstev,«pojasnjuje predsednik Zveze društev kurentov Aleš Ivančič.

**Moderne tehnologije bodo ponudile neponovljivo izkušnjo**

Vsebinska zasnova bo imela 3D-digitalizirane artefakte, vključeni bodo hologrami, da bo zgodba ponudila pravo doživetje kurenta. »Možno se bo živeti v stanje kurenta ob izvajanju obredja. Ne gre za klasično razstavo, kot je recimo na voljo že na ptujskem gradu, pač pa doživetje – notranje podoživljanje tega, kar mi, ki kurentovo opravilo nosimo, doživimo, ko smo v kurentijah,« je idejno zasnovo predstavil Ivančič.

Izkušnjo Kurenta, ki sme po pra-



Foto: ČG

Kurentovo hišo urejajo v Murkovi ulici, v strogem centru Ptuja.

vilih delovati le v času od svečnice do pepelnice, želi Zveza ponuditi gostom in domačinom preko celega leta. Izkušnjo in občutenje želijo deliti s tujimi obiskovalci in domačini, kar jim bodo skušali pričarati s pomočjo modernih tehnologij. Temu primerno gradijo temelj te zgodbe. Trenutno urejajo za to potrebne elektro in video inštalacije, sočasno teče raziskovanje in zbiranje virov v arhivih in knjižnicah ter pri zasebnikih, s katerimi je treba urediti avtorske pravice in druga pravna razmerja. V projekt je vključenih več strokovnjakov z različnih področij.

**Cilj: zaključiti projekt do leta 2023**

Projekt Kurentova hiša bodo izvedli v treh fazah. Želja je, da bi bil zadnji del zaključen do konca leta 2023, obstaja pa možnost, da jim bo to uspelo tudi prej, marsikaj je namreč odvisno od zagotavljanja

sredstev. V naslednjem letu, ob Kurentovanju, nameravajo javnosti predstaviti prvo fazo. Tudi šesti letnik Mistika, kurentovega vina, bodo predstavili v Kurentovi hiši, ki bo na ta dan na voljo vsem, ki se želijo seznaniti z vsebino in že opravljenim delom načrta. Ptujka občina ima v letošnjem proračunu zagotovljenih 50.000 evrov.

Projekt obeta impresivno zgodbo in je pomemben z več vidikov. Ptuj in regija takšno vrsto ponudbe in prezentacije kulturne dediščine močno potrebuje. Stopiti je treba v korak s časom in obiskovalcem mesta ponuditi drugačno, moderno in sodobno izkušnjo. Upoštevač dejstvo, da bo v to vključen tudi lik kurenta, je to zmagovalna kombinacija.

**Edinstvena doživljajska zgodba**

Ob uresničitvi koncepta Kurentove hiše se bo Ptuj končno od-

dolžil kurentu in obenem dobil edinstveno zgodbo, ki jo tudi za nadaljnji razvoj turizma krvavo potrebuje.

Če za vzor vzamemo Vulkanijo na Goričkem ali Expano v Murski Soboti, so to primeri dobre prakse, kako se da iz „ničesar“, le ideje, narediti ogromno zgodbo. Končno naj bi tudi Ptuj sledil temu in izkoristil potencial, ki ga ima. »Imamo kurenta, ki ga doslej nismo znali unovčiti, naj Kurentova hiša to spremeni,« pravi Ivančič. Občina bo zagotovila sredstva za investicijo, Zveza pa bo zadolžena za vsebino in to, da bo hiša živa in odprta vse dni v tednu, celo leto. »Z zavedanjem, da je v to hišo možno privabiti na tisoče ljudi. Verjamejo, da se bodo vložena sredstva občine povrnila in bo Kurentova hiša ponos vsem nam, ki tradicijo obredja in Kurentovanja negujemo,« še sklene predsednik Zveze društev kurentov.

Dženana Kmetec

**Ptuj** • Dobrodela kolesarska akcija Vključi srce je uspela**Za otroke s posebnimi potrebami zbrali 6.200 evrov**

Vi ste moja inspiracija in navdih. S temi besedami je pevec Žan Serčič pozdravil učence in učitelje Osnovne šole dr. Ljudevita Pivka Ptuj, s katerimi se je družil ob zaključku dobrodelne kolesarske akcije Vključi srce. Njegovo pesem Čudeži so namreč vsi sodelujoči v akciji vzeli za svojo.

Ker je bil Žan presenečenje zaključnega dogodka, so bili tako učenci kot vsi zaposleni navdušeni, da so ga lahko videli v živo in z njim prepevali.

Eden izmed čudežev je prav gotovo tudi odziv na akcijo Vključi srce, v kateri so sodelovali številni posamezniki z velikim srcem. Ideja za akcijo se je sicer porodila učitelju Simonu Petku. Kar sredi šolskega hodnika jo je zaupal sodelavki Vojki Havlas, ki ga je podprla v njegovih prizadevanjih, da naredijo nekaj več za njihove učence. Oba sta bila nato gonilna sila vseh aktivnosti ob podpori Lidije Marin, ravnateljice OŠ Ljudevita Pivka, in v sodelovanju s Sožitjem Ptuj.

**Kolesarili za dober namen**

Spomnimo, da je bil osrednji del dobrodelne akcije kolesarski dogodek v začetku septembra letos, ko je ekipa učiteljev in učencev s posebnimi potrebami kolesarila od



Foto: ČG

Zaključna prireditev akcije Vključi srce pred OŠ dr. Ljudevita Pivka Ptuj

Ptuja do Portoroža. Vzoredno je potekalo zbiranje sredstev preko SMS-sporočil, ko je lahko javnost pomagala otrokom in mladim s posebnimi potrebami. In koliko denarja jim je uspelo zbrati? »Neverjetnih 6.250 evrov,« je na zaključni prireditvi z velikim navdušenjem vsem zbranim povedala Marinova. »Ta denar gre v naš šolski sklad in bo namenjen za dodatne ak-

tivnosti naših učencev, z njim pa bomo pomagali tudi tistim iz socialno šibkejših družin,« je še dodala Marinova in se ob tej priložnosti zahvalila vsem, ki so bili del akcije Vključi srce, pa tudi tistim, ki so pošiljali SMS-sporočila. Simon Petek, idejni vodja, pa je v nagovoru zbranim povedal, da bodo sedaj lahko uresničili vsaj nekaj želja njihovim učencem, kar je bil tudi eden izmed

namenov dobrodelne akcije.

Ambasadorka akcije je bila igralka Urška Vučak Markež, ki ji je bilo v veliko čast, da je bila izbrana za to funkcijo. Nekoliko hudomušno je povedala, da se bo vsekakor še odzvala na podobna povabila: »Če boste šli drugo leto znova s koleksi, rolerji ali peš, pridem v hipu, saj imam avto vedno prižgan.«

Estera Korošec



Markovci • Po desetih letih še vedno brez namakalnega sistema

## Premalo kmetovalcev ZA namakanje obdelovalnih površin

V občini Markovci so že pred desetimi leti želeli na kmetijskih zemljiščih ob kanalu vzpostaviti lokalni namakalni sistem, ki bi kot vodni vir uporabljal kanal reke Drave. Strošek izgradnje v celoti pokrije država v okviru ukrepov kmetijske politike. Kmetovalci iz lastnega žepa nato plačujejo stalne stroške namakanja, ki po izkušnjah namakalnih sistemov v občinah Ormož in Gorišnica znašajo med 100 do 120 evrov na hektar ob porabi vode 1.000 m<sup>3</sup>/ha.

Prav tako je treba imeti na voljo nekaj več tisoč evrov za nakup namakalne opreme. Vse to so najverjetneje razlogi, da jim v vseh teh letih ni uspelo k sodelovanju pritegniti zadostnega števila kmetovalcev. Poleg pripravljenosti občine za izgradnjo namakalnega sistema mora sodelovati čim več zainteresiranih kmetovalcev.

Kot je povedal Milan Gabrovec, župan občine Markovci, se že vsa leta trudijo, da bi k izvedbi projekta pristopilo zadostno število kmetovalcev, ki imajo ob kanalu kmetijska zemljišča, vendar so bili do sedaj neuspešni. Letos so se ponovno odločili, da bodo preverili zainteresiranost. V ta namen so na spletni strani občine objavili neobvezujočo

pristopno izjavo za izvedbo namakalnega sistema na komasiranem območju Markovci – jug (južno od distribucijskega kanala HE Formin). »Zanimivo je, da so v sosednji občini Gorišnica večino kmetijskih površin ob kanalu že opremili z namakalnimi sistemi. Upam in želim si, da bodo tudi naši kmetovalci pristopili k izvedbi in prepoznali



Foto: CG

V občini Gorišnica so že pred leti začeli graditi namakalne sisteme.

### V Sloveniji veliko premalo namakalnih sistemov

V Sloveniji se sicer namaka le malo kmetijskih zemljišč, četudi so naravni potenciali za namakanje relativno dobri. Po podatkih Statističnega urada RS se pri nas namaka okoli 4.000 hektarjev kmetijskih zemljišč, od tega približno dve tretjini v Podravju, potencial pa je še mnogo večji. Glede na razpoložljivost vodnega vira in razporeditev kmetijskih zemljišč bi bilo po besedah Černeteta možno na območju od Maribora do hrvaške meje namakati celo do 20.000 hektarjev kmetijskih zemljišč.



Foto: CG

Kmetijska stroka je naklonjena gradnji namakalnih sistemov.

številne prednosti namakanja tako poljščin kot vrtnin,« je povedal Gabrovec.

### Tisti, ki se preživljajo s kmetovanjem, si želijo namakalni sistem

Med večjimi kmeti je zanimanja za namakanje kmetijskih površin veliko. Med njimi je tudi Marjan Hameršak iz Bukovcev, ki skupno obdeluje 45 hektarjev zemlje, sicer pa se ukvarja s prašičerejo: »Mi že dolga leta čakamo, da bi v občini končno začeli graditi namakalni sistem, vendar nas je še vedno premalo, ki bi resno pristopili k sami izvedbi. Ob kanalu imamo 12 hektarjev zemlje, ki bi jo želeli namakati, saj imamo velike težave v sušnih obdobjih. Ugotovili smo, da bi morali vsaj dvakrat letno nujno dodatno namakati zemljo. Za vzrejo prašičev namreč potrebujemo zadostno število krme, zato si ne moremo privoščiti, da bi ostali popolnoma brez pridelka.«

Na vprašanje, zakaj med markovskimi kmetovalci ni zadostnega interesa, pa Hameršak pove, da je večina lastnikov zemljišč takih, ki se v prvi vrsti ne ukvarjajo s kmetijstvom in jim ta panoga ni vir preživetja. »Veliko je posameznikov, ki ta polja pač obdelujejo samo zato, da prejmejo subvencijo in še kak evro za prodajo pridelkov. Ker nimajo živali in ne potrebujejo krme, jih posledično suša ne prizadene, zato jih gradnja namakalnega sistema ne zanima,« je bil nekoliko kritičen Hameršak.

### Namakanje je lahko razvojna priložnost za markovsko kmetijstvo

Po mnenju Marka Černeteta iz Kmetijsko-gozdarskega zavoda Ptuj, sicer specialista za namakanje kmetijskih površin, je v občini Markovci smiselno načrtovanje namakalnega sistema, ki bi pomenil stabilno pridelavo lokalne domače hrane in tudi razvojno priložnost za

kmetijstvo v občini. Poleg pripravljenosti občine za izgradnjo pa mora sodelovati tudi čim več zainteresiranih kmetovalcev s trdno zavezo, da bodo pristopili s svojimi zemljišči k območju lokalnega namakalnega sistema, uporabljali v prihodnosti vodo za namakanje ter tudi plačevali stroške namakanja. »V prvi fazi je potrebno vključevanje čim več površin kmetijskih zemljišč v namakalno območje. Samo aktivno in široko sodelovanje vseh vpletenih (kmetovalcev, lokalne skupnosti, kmetijske svetovalne službe, ministrstev in projektantov) pomeni več možnosti za uspešno realizacijo izgradnje lokalnega namakalnega sistema Markovci. Pogost pojav suš, ki so posledica podnebnih sprememb, močno vpliva na kmetijstvo, katerega temeljna naloga je zagotavljanje zadostne preskrbe prebivalstva z lokalno pridelano domačo hrano, zato je najboljša možnost izvedba namakalnega sistema,« je poudaril Černe.

Estera Korošec

Spodnje Podravje • S projektom Humus do večjega deleža humusa v tleh

## Stalna ozelenitev, pester kolobar in manj oranja

Za pridelavo na kmetijskih površinah je vsebnost humusa v tleh izredno pomembna, saj omogoča boljšo vezavo rastlinskih hranil, manj izpiranja hranil v nižje plasti in podtalnico, zmanjševanje toplogrednih izpustov z vezavo ogljikovega dioksida (CO<sub>2</sub>), večjo kapaciteto vezave vode v tleh in posledično stabilnejšo proizvodnjo in nižje stroške pridelave.

Ker je cilj umnega kmetovanja skrb za organsko maso in izgradnjo humusa v tleh, je nastal avstrijsko-slovenski projekt Humus, v okviru katerega je obdelava kmetijskih tal usmerjena na vezavo ogljika v tla oziroma na inovativne metode povečanje deleža humusa v tleh. V njem sodelujejo LAS Bogastvo podeželja kot vodilni partner, LAS

Ovotar Slovenskih goric, LAS Obso-telje in Kozjansko ter avstrijski LAS regije Oststeiermark, pa tudi KGZ Ptuj, Komunalno podjetje Rogaška Slatina in Ekoregija Kaindorf. Projekt, ki je vreden nekaj čez 247.500 evrov, je na slovenski strani sofinanciran iz Evropskega sklada za razvoj podeželja v višini 190.000 evrov. Predstavili so ga na pravkar

prenovljeni Simoničevi domačiji v Trnovski vasi.

### Prvi honorarji po petih letih

V Sloveniji je k sodelovanju pristopilo 29 kmetijskih gospodarstev na območju vseh treh lokalnih akcijskih skupin, ki skupaj obdelu-

jejo 241 hektarjev njiv. Kot je povedal Peter Pribožič, predsednik društva Bogastvo podeželja, so na 25 vključenih enotah oziroma 129 hektarjih že opravili vzorčenje tal. »Analizirali jih bomo na delež humusa, s pomočjo katerega bomo nato preračunali dejansko vezavo CO<sub>2</sub>. Naj povem za informacijo, da en sam odstotek povečanega humusa v tleh predstavlja približno 50 ton vezanega CO<sub>2</sub> z zraka. To pomeni, da je povečanje humusa v tleh pravzaprav naša dolgoročna naloga.«

Za vzorčenje tal je bilo treba kupiti poseben vzorčnik tal za analizo zemlje, ki je opremljen z GPS-merilnikom za natančen točkovni odvzem vzorcev. »Poleg vzorčnika smo kupili tudi ustrezno laboratorijsko opremo, ki bo omogočila natančno in ustrezno analitiko humusa in bo podlaga za nadaljnje certificiranje. Kajti prav vzpostavitve sistema za certificiranje je eden od naših ciljev. Kmetije, ki so vključene in se še bodo vključevale v sistem certificiranja humusa, bodo ob uspešni vezavi tudi finančno nagrajene. Toda pri tem se moramo zavedati, da je izgradnja humu-

sa tek na dolge proge in da bodo prvi rezultati vidni šele po petih do osmih letih. Takrat bodo lahko izplačani tudi prvi honorarji. Predvidevamo, da lahko kmetje dobijo povprečno okoli 1.000 evrov na hektar za obnovo humusa iz sredstev trgovanja s certifikati,« je pojasnila vodja projekta Mojca Metličar.

### Potrebna nova miselnost

Vesel, da lahko prenesejo svoje primere dobre prakse na sosede, je bil direktor razvojnega projekta Humus Jochen Buchmaier iz Ekoregije Kaindorf. »Zadnja leta smo pričali izrazitim podnebnim spremembam, ki jim pravimo že kar podnebna kriza. Vse več je naravnih ekstremov in katastrof, imamo suše, poplave, neurja, pozebe ..., ki najbolj prizadenejo kmetijstvo. Zato je nujno, da ukrepamo. Pri tem bi izpostavil tri osnovne naloge: kmetijske površine morajo biti stalno prekrte z zelenjem, da lahko rastline, ki porabljajo CO<sub>2</sub>, opravljajo svojo vlogo. Pomemben je tudi pester kolobar, torej razno-

likost posevkov, pa tudi čim manj moten v tleh, torej oranja. Z grobimi posegi v tla namreč uničimo mikroorganizme, s tem zmanjšujemo rodovitnosti tal, kar rešujemo z uporabo večjih količin gnojil in stanje spet slabšamo ter se tako vrtimo v začaranem krogu. Na kratko torej: manj oranja in uporabe fitofarmaceutskih sredstev.« Našteto so pravzaprav cilji ohranitvenega kmetovanja.

Pri tem pa se Buchmaier zaveda, da ljudje ni lahko prepričati k drugačnemu kmetovanju. »Kmetije delajo, kot so to počeli njihovi starši, razmišljajo tradicionalno, zato jih ne bo lahko prepričati o drugačni miselnosti. Sami tega gotovo ne bodo zmogli, zato jih ne smemo pustiti samih, da se bodo s podnebnimi spremembami. Potrebujemo vsestransko podporo, tako glede svetovanja in podpore partnerjev kot tudi finančno z odkupi certifikatov. Podnebnih sprememb seveda niti na tak način ne bomo ustavili, jih pa lahko ublažimo in se nanje prilagodimo. Gre za globalne izzive, pri katerih pa lahko naš projekt služi kot pilotski.«

Senka Dreu



Foto: SD

Mednarodni projekt Humus so predstavili Peter Pribožič, Mojca Metličar, Rainer Dunst in Jochen Buchmaier.

**Ormož • Taksa za spremembo namenske rabe**

## Za pobudo 125 ali 150 evrov

Kot vse kaže, Ormožani ne bodo več brezplačno oddajali pobud za spremembo namembnosti zemljišč. Če bo občinski svet tako potrdil tudi v drugo, bodo za vlaganje pobud, s katerimi bi radi dosegli spremembo osnovne namenske rabe prostora iz kmetijskega v stavbno zemljišče, po novem morali plačati 150 evrov, za spremembo podrobnejše namenske rabe pa 125 evrov.



Foto: MH

V razpravi je župan svetnikom dejal, da lahko do drugega branja, ko bodo dokončno sprejeli odlok, stvari dorečejo in spremenijo predlagano višino takse.

Na zadnji seji so ormoški svetniki v prvem branju potrdili predlog odloka, ki predvideva novo takso – plačilo za obravnavo zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora. Predlagana višina takse za posamezno pobudo znaša 125 in 150 evrov, odvisno, ali gre za spremembo podrobnejše ali osnovne namenske rabe prostora. Medtem ko se taksa za pobudo za spremembo v primarno rabo (gozdna, kmetijska, vodna) po predlogu odloka tudi v prihodnje ne bi plačevala.

Plačilo takse je le pogoj za obravnavo pobude, ne zagotavlja pa same spremembe. Z uvedbo takse bi po pojasnilih višjega svetovalca za okolje in prostor Boštjana Najžarja zagotovili resnost pobud oz. od pobud odvrnili tiste, ki nimajo resnih investicijskih namer. Občina te takse doslej ni zaračunavala: »Ugotavlja se, da se število pobud za spremembo namenske rabe ne zmanjšuje, temveč kvečjemu povečuje, ter da so vedno novi pritiski na stavbna zemljišča – torej doseči spremembo iz kmetijskih v stavbna. Glede na takso je pričakovati, da se bodo v prihodnje vlagale samo tiste pobude, ki so utemeljene, ne pa tudi tiste, ki so dostikrat špekulativne samo z namenom povečanja vrednosti nekega zemljišča. Poleg tega pa je veliko vlog tudi nepopolnih in neobrazloženih, zaradi česar se postopki priprave prostorskih aktov zavlačujejo. Dolžni smo namreč, da za vse vloge, ki niso popolne, vlagatelje pobud obvestimo o dopolnitvi vloge.«

## Kolmanič absolutno proti višji taksi

Svetnik Simon Kolmanič se med drugim ni strinjal z višino predvidene takse: »Mislim, da ljudje s tem rešujejo svoje težave in jih ne smemo preveč obremeniti. Še posebej, ker na spremembe prostorskih aktov čakajo več let. Zato bi predlagal najnižjo obremenitev, ki jo zakon dopušča, torej 50 evrov.«



Foto: arhiv ST

Svetnik Simon Kolmanič zahteva najnižjo zakonsko možnost višine takse.

Urha Lukmana pa je zanimalo, koliko je takih neresnih vlog. Najžar je pojasnil, da nekatere občine že obračunavajo to takso in dodal, da gre za zanemarljiv strošek v primerjavi s stroški izdelave prostorskih aktov. »Če bo 300 vlog, si lahko izračunate, kaj to pomeni ob dejstvu, da osnovna sprememba OPN stane od 30.000 evrov naprej, in to brez raznih strokovnih podlag, od hidrološke študije, kjer je znesek 70.000 evrov, in podobnih raznih manjših študij, ki so nam naložene,« je še razložil. Župan Danijel Vrtnjak pa je svetnikom dejal, da lahko do druge obravnave predloga stvari dorečejo in spremenijo predlagano višino takse.

Na občini pa razmišljajo tudi o uvedbi takse za nepozidana stavbna zemljišča, saj jih je v občini precej. Na drugi strani pa so občani, ki bi radi gradili, a se lahko zgodi, da prav zaradi velikega deleža nepozidanih stavbnih zemljišč novih stavbnih zemljišč ne bo več mogoče ustvariti.

Monika Horvat

**Spodnje Podravje • V lekarnah ne opažajo več gneče**

## Izdaja testov za samotestiranje covid-19 upadla

Zanimanje za teste za samotestiranje na okužbo covid-19 je upadlo. Medtem ko so se v začetku septembra vile vrste ljudi oz. so zaradi težav z dobavo testi celo pošli, že nekaj časa sa takšnega navala ni opaziti.

»Pred samim začetkom veljavnosti odloka o načinu izpolnjevanja pogoja prebolevnosti, cepljenja in testiranja za zajezitev širjenja okužb z virusom covid-19 je bilo povpraševanja po antigenskih testih relativno malo. V prvem tednu po sprejetju odloka je bilo povpraševanje učencev in dijakov kot tudi javnih zavodov, podjetij in samostojnih podjetnikov po testih zelo veliko,« pravi direktorica Lekarne Ormož Ksenija Senčar in nadaljuje, da so v septembru izdali nekaj čez 7.000 posameznih testov za samotestiranje. V zadnjem času opažajo upad prodaje in izdaje testov. »Tako smo 28. septembra prodali le štiri komplete testov (pakiranih po pet). Tudi v začetku tega meseca v primerjavi s prvimi septembrskimi dnevi opažamo upad izdaje testov. Takrat se je vila vrsta ljudi, v ponedeljek zjutraj pa smo na primer prodali le tri pakete testov. Številka se seveda iz dneva v dan spreminja.« Senčarjeva je izrazila pričakovanje, da bo zanimanje v prihodnjih dneh zopet malce večje,



Foto: MH

Gneče zaradi testov za samotestiranje že nekaj časa ni.

saj učenci in dijaki prevzemajo nove komplete testov za cel mesec, a ne tolikšno, kakršno je bilo v začetku septembra.

Največ zanimanja za teste je sicer prav med šolarji in dijaki, nekaj je tudi študentov in uporabnikov

izobraževalnih programov ljudske univerze. Tako so v vseh enotah ormoške lekarnice izdali približno 60 % brezplačnih testov za hitro testiranje, okoli 40 % pa samoplačniških. Cena kompleta petih testov je 16,07 evra. »Izdajamo in prodajamo le teste, ki so razvrščeni v Centralno bazo zdravil in jih je odobrila Javna agencija RS za zdravila in medicinske pripomočke,« je še dodala Senčarjeva.

## Po prvih dveh navalih zdaj testi ostajajo

Podobno opažajo tudi v Lekarnah Ptuj. »Povpraševanje po hitrih antigenskih testih je potekalo v navalih, in sicer se je močno povečalo konec avgusta in v začetku septembra, ko smo v lekarnah začeli izdajati teste šolarjem in dijakom, drugi val pa je sledil sprejetju odloka o načinu izpolnjevanja pogoja prebolevnosti, cepljenja in testiranja za zajezitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2, ki je začel veljati

15. septembra 2021, ko so samotestiranje začeli še zavodi, podjetja itd.,« je sporočila vršilka dolžnosti direktorice Tanja Novak. V prvem navalu se je celo dogajalo, da so jim testi zmanjkali zaradi težav z dobavo. Sedaj teh težav več ni, pravi Novakova in nadaljuje, da so dobro polovico testov izdali učencem, dijakom in šolarjem, ostala prodaja je samoplačniška (podjetja, javni zavodi, posamezni kupci ...): »Izdajamo izključno teste, ki so opremljeni s CE-certifikatom in so vpisani v centralno bazo zdravil kot medicinski pripomočki. Hitri antigenski testi za samotestiranje, ki so na voljo v lekarnah, imajo zahtevano občutljivost, specifičnost, natančnost in ustrezajo zahtevam zakonodaje.«

Sicer pa ob trajanju sedanjih ukrepov pričakovati, da bodo v lekarnah prodajali teste za samotestiranje v navalih tudi v prihodnje, saj je jasno, da en komplet zadoštuje za en mesec.

Monika Horvat

**Slovenske gorice • Novo vodstvo Zveze društev upokojencev Slovenskih goric**

## Glavna naloga – oživitev gibalne kulture

Milan Hlevnjak je poleti postal novi predsednik Zveze društev upokojencev Slovenskih goric, ki združuje 2.400 upokojencev iz sedmih društev.

Mesto vodilnega je sicer prvi mož benediških upokojencev prevzel od Stanka Kranvogla, ki je zvezo uspešno vodil zadnjih osem let, a priznava, da je stanje takšno, kot da bi organizacija začela delati povsem na novo. »Epidemija je namreč še kako zaznamovala zadnji dve leti, v društvih ni bilo tako rekoč nobenih aktivnosti, vse je zastalo, dobesedno zaspali smo, se polenili in predali malodušju, in kar je najhuje, opažam, da so se mnogi člani tega kar navadili. Največjo težavo vidim v dejstvu, da je povsem zastala gibalna kultura, kar je še posebej nevarno za ljudi v tretjem življenjskem obdobju,« pripoveduje Hlevnjak. »Moj moto je namreč, da je gibanje zdravje in da je zdravje življenje. Samo zdravi bomo lahko dolgo aktivni in ne bomo v breme drugim.«

## Prvi rezultati spodbudni

»Zato je zdaj moja glavna naloga budnica in oživitev aktivnosti



Foto: SD

Milan Hlevnjak, novi predsednik slovenjgorskih upokojencev, stavi na gibanje za zdravo življenje.

izpred korona časa. Prvi rezultati so že vidni, društva se že odzivajo. Tako smo organizirali strelsko ligo, zaradi ukrepov za preprečevanje okužb seveda brez večjih druženj,

člani so ponovno začeli z drugo športno rekreacijo, vse več je tudi izletov. Dobro so obiskani zlasti tisti, ki so cenovno ugodni, zato sem društvom, ki so imela visoke cene in

posledično manj prijav, svetoval, da jih pripravijo tako, da bodo izleti dostopni čim večjemu številu članov.«

Novoga predsednika je ob prevzemu položaja prvega med slovenjgorskiimi upokojenci skrbela tudi slaba precepljenost med člani. »Od poletja do zdaj je bilo veliko narejenega na tem področju, vesel me je, da je število cepljenih v tem času naraslo, saj je precepljenost v naši starostni skupini še kako pomembna za naše zdravje.«

Društva znotraj zveze, ta prihajajo iz Lenarta, Voličine, Benedikta, Svete Ane, Svetega Jurija v Slovenskih goricah, Svete Trojice in Cerkvjenjaka, med seboj dobro sodelujejo, pravi, 27. oktobra pa se bodo v Cerkvjenjaku srečala njihova vodstva, da se pogovorijo o načrtih in željah za prihodnje leto ter izmenjajo dobre in slabe izkušnje. Vse z enim samim ciljem, kot pravi, polepšati življenje ljudem v zrelih letih.

SD

Ptuj • Podelitev priznanj dr. Franja Žgeča

# Nagradili najboljše vzgojitelje in učitelje

Na Ptujskem so tudi letos počastili svetovni dan učiteljev (5. oktober) s tradicionalno podelitvijo Žgečevih priznanj in plaket zaslužnim strokovnim delavcem za dolgoletno uspešno in požrtvovalno delo v vzgoji in izobraževanju. Žgečeve plakete je letos prejelo 12, priznanja pa 27 zaposlenih v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah.

Na svečani prireditvi v domniškem samostanu so zbrani najprej vstali ob zvokih slovenske himne v izvedbi ženskega pevskega zbora Lilith. Nato jih je nagovorila Ivanka Korez, predsednica Društva ravnateljev ptujškega območja. V svojem nagovoru je izpostavila predvsem delo vzgojiteljev in učiteljev v času epidemije oz. izobraževanja na daljavo. »V času zaprtja šol se je jasno pokazalo, kako pomembna sta učiteljeva osebnost ter njegov odnos do dela

in učencev. Izkazalo pa se je tudi to, da je veliko bolj kot golo poučevanje pomembna vez med učiteljem in učencem. Poučevanje je več kot le podajanje učne snovi, poučevanje je srčnost, je neskončna odgovornost do mladih, ki naj bi v družbo vstopili kot izobraženi, sočutni, spoštljivi in odgovorni ljudje,« je povedala Korezova. Med drugim je poudarila še, da nujno potrebujemo jasno lestvico vrednot, ki bo na nek način lahko tudi kazipot pri strokovnih odločitvah.

## Poklic učitelja je poslanstvo

Tudi Milena Kerndl, predstojnica Zavoda za šolstvo, Območne enote Maribor, je poudarila pomen vzgojiteljev in učiteljev v času koronske krize. Po njenih besedah se je v preteklem letu javnost začela zavedati, kako pomembno in nenadomestljivo je delo zaposlenih v vzgoji in izobraževanju. Skoraj polni dvorani šolnikov je dejala, da so gonilo napredka in da so vsekakor lahko ponosni na svoje delo. »Vsi skupaj si moramo prizadevati, da bo poklic učitelja znova na piedestalu slovenske družbe. Želimo si, da bi se za ta poklic odločali najboljši dijaki, predvsem pa tisti, ki se čutijo poklicani za to delo. Delo učitelja ni samo pok-



Foto: CG

Prejemniki in prejemnice Žgečevih plaket

lic, ampak je tudi poslanstvo,« je povedala Kerndl. Po njenem mnenju je najboljši vzgojitelj oz. učitelj tisti, ki se vedno uči in ki ne pričakuje, da se bodo učenci in starši prilagajali njemu. Njegove odlike so med drugim tudi pre-

buditi v otroku veselje do znanja, raziskovanja in ustvarjalnosti. Šolskim delavcem se je ob svetovnem dnevu učiteljev zahvalila tudi Nuška Gajšek, županja mestne občine Ptuj: »Moja velika zahvala velja vsem, ki vam je v

preteklem »čudnem« letu uspelo nemoteno poučevati naše otroke. Upam, da se zavedate, kako pogeršljivi ste ne samo za učence in njihove starše, ampak za celotno lokalno skupnost.«

Estera Korošec

## Prejemniki Žgečevih plaket:

Ivanka Mišmaš (OŠ Breg), Jožef Trantura (Strojna šola Ptuj), Gorazd Šket (OŠ Gorišnica), Milena Širec (OŠ Majšperk), Dušan Lubaj (OŠ Olge Meglič Ptuj), Metka Zagoršek (OŠ Dornava), Danica Zakešek (Vrtec Ptuj), Ana Gajšek (OŠ Podlehnik), Marjeta Kovačec (OŠ Cirkulane-Zavrč), Irena Prelog (OŠ Mladika), Andreja Emeršič (OŠ Kidričevo), Marjanca Pernat (OŠ Žetale)

## Prejemniki Žgečevih priznanj:

Brigita Peršoh Bežjak (OŠ Breg), Ernest Kokot (OŠ Destrnik-Trnovska vas), Darinka Kokol (OŠ Gorišnica), Jasmina Žel (OŠ Ljudski vrt), Aleksandra Braček (OŠ Ljudski vrt), Simona Roberova (OŠ Majšperk), Damjana Brglez (OŠ Majšperk), Breda Vuser (Elektro in računalniška šola Ptuj), Valerija Mlinarič (OŠ Juršinci), Ivan Kojc (OŠ Cirkovce), Darja Brlek (OŠ Olge Meglič), Helena Vogrinec (OŠ Markovci), Tanja Horvat Baum (OŠ Franja Žgeča Dornava), Laura Planinc (Vrtec Ptuj), Petra Vrečar (Vrtec Ptuj), Anita Vamberger (Vrtec Ptuj), Nataša Kostanjevec (Vrtec Ptuj), Suzana Merc (Vrtec Ptuj), Amadeja Turnšek (Glasbena šola Karola Pahorja Ptuj), Jasna Veber Zazula (OŠ Ljudevita Pivka Ptuj), Mateja Vajda (OŠ Ljudevita Pivka Ptuj), Alenka Rižnar (OŠ Cirkulane-Zavrč), Urška Hlupič Voda (OŠ Mladika), Jana Jerenec (OŠ Kidričevo), Petra Iljaž Ripak (OŠ Kidričevo), Damjan Kobale (OŠ Hajdina), Daniel Veršič (Strojna šola Ptuj)



Foto: CG

Žgečeva priznanja je prejelo 27 zaposlenih v vzgoji in izobraževanju

Ormož • Podelili priznanja dr. Karla Osvalda

# Simona Kosi prejemnica nagrade

Ob svetovnem dnevu učiteljev so v Ormožu že deseto leto zapored podelili priznanja, plaketo in nagrado dr. Karla Osvalda najzaslužnejšim v vzgoji in izobraževanju na območju vseh treh občin. Najvišje priznanje, nagrado za življenjsko delo in izjemne dosežke so letos izročili Sonji Kosi iz Osnovne šole Središče ob Dravi.

## Prejemniki priznanj za dolgoletno delo, za 40 let dela in ob upokojitvi

Stanka Špindler (VIZ Vrtec Ormož), Franc Štuhec (Glasbena šola Ormož), Štefanija Šalamija (OŠ Sveti Tomaž), Zijada Petek (OŠ Ormož), Franc Fajfar (OŠ Miklavž pri Ormožu), Irena Skok Mojsilovič (OŠ Velika Nedelja), Irena Kupčič (OŠ Velika Nedelja, Vrtec Podgorci), Milena Črček (OŠ Ormož) in Herman Prejac (OŠ Sveti Tomaž)

## Prejemniki priznanj za 20 in 30 let dela

Marija Horvat (OŠ Velika Nedelja, Vrtec Podgorci), Andreja Koščak (OŠ Miklavž pri Ormožu), Mihaela Meško (VIZ Vrtec Ormož), Vesna Jaušovec (VIZ Vrtec Ormož), Andreja Špacapan (OŠ Središče ob Dravi), Tina Turin Puklavec (OŠ Ivanjkovci), Darko Špacapan (OŠ Ormož), Aleksandra Kociper (OŠ Ormož), Igor Kaučič (OŠ Ormož), Irena Bežjak (OŠ Velika Nedelja), Alenka Korpar (OŠ Velika Nedelja), Mateja Majcen (OŠ Velika Nedelja), Matejka Majcen (OŠ Velika Nedelja), Marko Skok (OŠ Velika Nedelja), Eva Turkl (OŠ Velika Nedelja), Andreja Žnidarič (OŠ Velika Nedelja, Vrtec Podgorci) in Valerija Gregorin Magdič (OŠ Sveti Tomaž).

»Pomembno nam je, da učenci radi hodijo v šolo, da jim nudimo čim varnejše in vzpodbudno učno okolje, da jim znamo vedno prisluhniti in upoštevati njihovo razmišljanje. S takšnim delom bomo nadaljevali še naprej in se prilagajali novim, danim situacijam,« je ob prejemu najvišjega priznanja, nagrade dr. Karla Osvalda, na slovesnosti ob svetovnem dnevu delavcev v vzgoji in izobraževanju dejala Kosijeva, ki se je še zahvalila v imenu vseh dobitnikov priznanj. Poleg omenjene nagrade je bila Tatjana Majdič iz OŠ Ivanjkovci podeljena plaketa za izjemne dosežke na pedagoškem in organizacijskem področju pri uveljavljanju vzgoje in izobraževanja. 16 zaposlenim so podelili še priznanja za 20 let dela v vzgoji in izobraževanju, enemu za 30 let, petim za 40 let ter štirim ob upokojitvi. Dobitnike priznanj in druge zbrane je na slovesnosti nagovoril vodja aktiva ravnateljev



Foto: MH

Od leve: vodja aktiva ravnateljev Aleksander Šterman, dobitnica nagrade dr. Karla Osvalda Sonja Kosi, dobitnica plakete Tatjana Majdič, predsednica komisije za podelitev priznanj in nagrad Simona Meško in ormoška podžupanja Irma Murad.

občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž Aleksander Šterman, ki je med drugim poudaril pomen klasičnega izobraževalnega procesa: »Izobraževalni prostor še nikoli ni v tako kratkem času doživel tako velikih in korenitih sprememb kot v preteklem in letošnjem letu. V času izobraževanja na daljavo smo se še resnično začeli zavedati pomena klasičnega izobraževanja za zdravo in

kompetentno prihodnost družbe. Vsi deležniki smo imeli priložnost spoznanja, da še tako dobro virtualno okolje ne more nadomestiti pristnega medosebnega odnosa in personaliziranega soustvarjanja učnega procesa.« Zahvalil se je vsem delavcem v vzgoji in izobraževanju, še zlasti prejemnikom priznanj, saj, kot je dejal, s svojim delom pomembno vplivajo na mnogo generacij.

Da je za njimi leto mnogih prilagajanih, drugačnega dela načina in empatije, je dejala tudi ormoška podžupanja in ravnateljica OŠ Sveti Tomaž Irma Murad ter še spomnila na vlogo občin pri ustvarjanju pogojev za uspešno vzgojno-izobraževalno delo. Besedam zahvale se je pridružil še predstavnik zavoda za šolstvo iz mariborske občne enote Primož Krašna.

Monika Horvat

**Ptuj • Razstava Alenke Slavinec****Razstavlja ambasadorica lipincev**

V Miheličevi galeriji na Ptujju je do 14. novembra na ogled razstava Ptujčanke Alenke Slavinec, fotografkinje, komunikologinje, okoljevarstvenice in umetnice, ki na svojstven način predstavlja esenco življenja kot neke vrste vabilo v novo življenje po pandemiji covid-19.



Foto: Črtomir Goznik

Alenka Slavinec vabi k ogledu razstave Zavedanje enosti. Deluje na različnih koncih sveta in skozi umetniško ustvarjanje povezuje tujino in Slovenijo z rodnim Ptujem.

Ali je to mogoče, boste presodili sami, ko se boste sprehodili skozi razstavo novega umetniškega opusa fotografij, montaž, instalacij in avtorskega zvoka, ki je razdeljena v tri sklope.

Prvi del razstave pod naslovom Zavedanje enosti predstavlja potrošniško družbo. Na razstavi je pod naslovom v posebni instalaciji združila potrošniški in medijski svet, ki polnita možgane ljudi do točke, ko se porodi vprašanje o tem, kaj je sploh res. Naposled pa nas skozi svoje predmete, ki so na nek način osmislili njeno življenje, povabi tudi k odkrivanju njenega sveta. Zbirala jih je več desetletij. Že od nekdaj jih je zbirala z namenom, da bo nekoč nekaj nastalo.

»Nasproti temu pa so notranjost, duša, naše misli, ki niso vidne,« je povedala Alenka Slavinec. Morda pa je prav sedaj pravi čas za takšno razstavo, tudi te nevidne stvari, ki so upodobljene na fotografijah. Vse skupaj pa bi lahko videli kot neskončni znak s srcem na sredini, ki predstavlja tudi ljubezen Alenke do konjev. Tako je prva ambasadorica bosaanskega planinskega konja, ki je tik pred izumrtjem, in lipicanca. Leta 2019 je ustvarila umetniška dela Instinction. Ko je živela v brezkompromisnem New Yorku, so bili lipicanci tisti, ki so jo spomnili na dom



Foto: Črtomir Goznik

Fotografije lipincev so najprej z razstavo Slovenija in us Lipizzaner horses potovale po svetu. Letos so bila umetniška dela Alenke Slavinec iz tega opusa izbrana za notranjo opremo prenovljenega hotela Mesto so v Lipici.

in omogočili zapolniti praznino. Fotografije lipincev so z Alenkino razstavo »Slovenija in us, Lipizzaner horses« potovali po svetu. Danes je ponosna ambasadorica lipicanca in slovenske kulturne dediščine, ki prebujata zavest in odgovornost do lipincev. O tem govori tudi film »Love in us, Lipizzaner horses«, posvečen 30-letnici samostojnosti Slovenije. Uradno je naziv ambasadorke lipincev prejela po enajstih letih sodelovanja z Lipico. Konj predstavlja sedanost, srce, realnost, na nek način te tudi ozdravi, če si se sposoben soočiti z njim.

Zavedanje enosti pa se najbolj odraža v razstavljenih portretih izjemnih umetnikov, ki so vodje na posameznih področjih, predvsem pa živijo to, kar izražajo in učijo. Razstavljeni, se razgaliti v svojem rojstnem kraju je kot križanje, pravi umetnica. In vendar, ko umreš na svojem križu, postaneš končno svoboden, je prepričana.

Alenka Slavinec je skozi svojo umetnost, svoje izražanje skozi različne medije in projekte napisala tako edinstveno zgodbo, kot je edinstvena sama, zato je razstava Zavedanje enosti zagotovo svojevrstno doživetje, ki ga ne gre zamuditi. Ne nazadnje tudi zato, da se tudi sami soočimo s temi njenimi spoznanji in sporočili, ki jih ta prinaša.

MG

**Ptuj • Fotografiska razstava Zlomljena****Nasilje nad ženskami velik problem**

Do 30. oktobra je v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj na ogled fotografiska razstava Bojana Sobočana, s katero avtor opozarja na nasilje nad ženskami, hkrati pa tudi ozavešča o tem velikem družbenem problemu. Pripravili so jo v sodelovanju s Centrom za socialno delo Spodnje Podravje.

Razstava Zlomljena je priložnost, da opozorimo na nedopustnost tovrstnih dejanj. Četudi je razstava namenjena ženskam, žrtvam psihičnega in fizičnega nasilja, je to prisotno tudi na drugih ravneh, odrasli nad otroki, otroci med svojimi vrstniki, med starejšimi osebami in tudi nad moškimi, je o razširjenosti nasilja povedala Darja Plajnšek, ki je pripravila razstavo. Nasilje nad ženskami oz. nad komerkoli je težka tema, ki je tako posamezniki kot družba ne smemo puščati ob strani, je poudarila namestnica direktorice Knjižnice Ivana Potrča Ptuj Mira Petrovič. Knjižnica je odprta tudi za takšne teme in za ozaveščanje o tej težki problematiki, pred katero si ne smemo zatiskati oči. Preventiva pa je tista, ki sporoča, da je izhod iz nasilnega odnosa

možen, pogosto pa izjemno težak in travmatičen.

V imenu Enote CSD Spodnje Podravje je govorila pomočnica direktorja Valerija Ilešič Toš. »Fotografije na razstavi nas nagovarjajo vsaka zase, pa tudi skupaj kot celota. Sporočajo nam veliko pomembnega o nas samih, ljudeh okrog nas, prostoru in času. Povedo nam, v kakšni družbi živimo. Odstirajo skrivnosti, ki so že razkrite, a ne dovolj slišane. Kamorkoli pogledamo, slike sporočajo o bolečini, o trpljenju, razvrednotenju in nasilju. To je del naše družbe. Nasilje je družben pojav in je vsakokrat tudi zelo osebna izkušnja. Center za socialno delo je institucija, kjer se strokovni delavci in delavke vsakodnevno srečujemo za nasiljem, predvsem z njegovimi posledicami. Nasilje boli, razdira, uničuje, zane-

marja, ponižuje razoseblja, jemlje moč,« je povedala. Poudarila je, da je pri njihovem delu potrebno znati in predvsem hoteti videti nasilje in vse njegove posledice, da se lahko približajo žrtvi, da lahko učinkovito pomagajo, da zaščitijo in podprejo žrtev, človeka v njegovem trudu za eno najosnovnejših pravic, za človeka vredno življenje. Razstava je neke vrste simbolični uvod v aktivnosti v novembru, ko obeležujemo svetovne dneve boja proti nasilju nad ženskami in nasilja v družini, in v katerem bodo potekale številne aktivnosti za življenje brez nasilja.

**Policija letno obravnava okrog 1.400 kaznivih dejanj nasilja v družini**

Komandir PP Ptuj Aleksander Lubej je povedal, da je nasilje nad

ženskami v vseh državah na svetu velik in resen problem. V policiji imajo do tovrstnih dejanj ničelno toleranco. Domače okolje za večino žensk predstavlja najnevarnejši kraj. Slovenska policija letno obravnava okrog 1.400 kaznivih dejanj nasilja v družini, okrog 100 kaznivih dejanj nasilništva, pri katerem so žrtve ženske, okrog 3.000 prekrškov nasilja v družini. Letno pa izrečejo okrog 1.000 prepovedi približevanja. Preiskovalni sodniki večinoma potrjujejo te ukrepe, zavrnejo jih le okrog tri odstotke. Vsaka druga ženska nasilje prijavi policiji. »Policisti kot represivni organ v neko okolje, neko družino, vstopimo hitro, učinkovito, zaščitimo žrtev, preprečimo nadaljevanje nasilja, ugotovimo storilca, ga ustrezno procesiramo in privedemo pred pravosodne organe. Vendar je za neko celovito obravnavo tovrstne problematike potrebno sodelovanje vseh, celovit pristop, timsko sodelovanje, kajti nihče ne zmore sam, vsi pa lahko vse. Pri tem je pomembno tudi znanje. V policiji se policisti že vrsto let usposabljam, predvsem z namenom, da nasilje prepoznamo in ga ustrezno obravnavamo, ukrepamo po zakonu, da žrtvi pomagamo prekiniti dramatični odnos. Ne zadošča pa le zakonito in strokovno ravnanje, pomembna sta tudi opora in občutek, ki ga vlivamo žrtvi vsakršnega nasilja,« je izpostavil Aleksander Lubej.

Odpri razstave je pospremil kulturni program v izvedbi KUD Vitomarci.

MG



Foto: Melita Zmazek

V Knjižnici Ivana Potrča Ptuj je na ogled razstava fotografa Bojana Sobočana Zlomljena. Na fotografiji z Miro Petrovič in Darjo Plajnšek iz Knjižnice Ivana Potrča Ptuj.

**Ptuj • Jernej Čampelj razstavlja v Galeriji Magistrat****O kulturnikih, ki jim je epidemija vzela obraze**

V ptujski Galeriji Magistrat so minuli teden odprli razstavo Mi smo kultura Jerneja Čampelja. Gre za avtorski fotografski projekt, ki v ospredje postavlja portrete delavcev v kulturi, ki so jim bili med epidemijo obrazi odvzeti.

Razstava, ki je bila pred tem na ogled v Ljubljani in Novi Gorici, bo na Ptujju na ogled do konca oktobra.

Igralec in fotograf Čampelj je z akcijo Mi smo kultura začel januarja. V njej predstavlja 752 posameznikov in posameznikov s področja kulture, »ki ponosno zrejo v obiskovalca«.

Tudi sam je eden izmed številnih samozaposlenih v kulturi, ki so zaradi epidemije ostali brez prostora

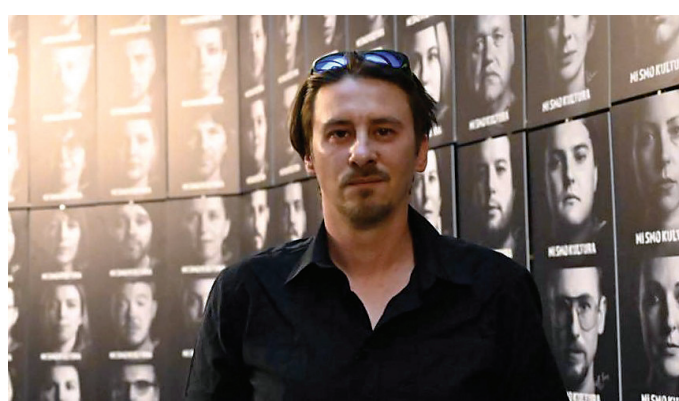


Foto: Arhiv M24

za izražanje in vira dohodka.

Posebnost razstave Mi smo kultura je, da ni omejena na razstavne prostore in klasične postavitve, saj se jo lahko poljubno sestavi glede na prostor. Sestavljena je iz posameznih črno-belih portretov dimenzije 40 krat 40 centimetrov, ki skupaj tvorijo celoto. Izbor portretov je narejen z mislijo na vsak prostor posebej in s poudarkom na lokalnih delavcih v kulturi.

Sta

**Stockholm • Podeljena Nobelova nagrada za literaturo****Najvišja nagrada zanzibarskemu pisatelju**

Dobitnik Nobelove nagrade za literaturo je na Zanzibaru rojeni pisatelj Abdulrazak Gurnah. Švedska akademija mu jo je podelila »za njegovo brezkompromisno in sočutno obravnavo posledic kolonializma in usode beguncev v prepadu med kulturami in celinami«. Objavil je deset romanov in številne kratke zgodbe.

V vseh svojih delih se posveča rim je dosegel preboj na literarno sceno, je nastal po raziskovalnem potovanju v vzhodno Afriko okoli leta 1990. Gurnah v svojih delih obravnava begunsko izkušnjo, pri čemer se osredotoča na identite-

to in samopodobo. »Pisateljevi liki se znajdejo v vrzeli med kulturami in celinami, med življenjem prej in potem. Pisateljeva predanost resnici in njegov odpor do poenostavljanja sta osupljiva. Njegovi romani

se odmikajo od stereotipnih opisov in bralcem odpirajo pogled na kulturno raznolikost vzhodne Afrike,« so še zapisali pri Švedski akademiji.

Sta











## Zeleni nasveti

## Kaj še lahko sejemo?

Počasi se bliža čas zadnjih setev in počitka na vrtu. Tudi zemlja mora počivati, saj je poleti obilno rodila. V rastlinjaku pa seveda lahko posejete še marsikaj.

Mislím, da v zadnjih letih preveč pozornosti posvečamo novim vrtninam in stare malo zanemarjamo. Nove vrtnine naj bodo samo popestritev naše prehrane in kolobarja, ki je predvsem v rastlinjaku pogosto preozek. Nikakor pa naj ne zamenjajo starih, dobro znanih vrtnin, kot so paradižnik, paprika, kumare ..., seveda pa tudi solata in zelje. Zato danes predstavljám nekaj malo novejšega (zimski portulak) in nekaj starejšega (špinača), vrtnino, ki so jo nekateri že skoraj pozabili.

## Zimski portulak

Zakaj mi je všeč ta nezahtevna, hitro rastoča vrtnina? Na prvem mestu zato, ker je nezahtevna, hitro rastoča, zato lahko v kratkem času »pridelate« veliko dobrega za naše telo. Ne zavzame velike površine v rastlinjaku, zato se mi zdi zelo uporabna. Obstajata dva toliččaka. Letnega (užitnega) bomo spoznali spomladi, zimskega pa lahko sejete že zdaj. Sama ga posejem v lončke, v rastlinjaku pa ga posejete kar na tla. Zdaj ga še vedno lahko sejete tudi na prostu.

## Oglejmo si to rastlino



Zimski toliččak v loncu lepo uspeva.

Zelene lističe in mlade poganjke jemo v svežih solatah, lahko pa jih kuhamo tudi kot špinačo. Dobrodošel je tudi v smutijih oz. presnih sokovih, ki so danes tako popularni. Narezanega lahko dodamo zeleni solati, radiču, endiviji, različnim namazom, predvsem pa v različne sveže sokove, ki si jih že mnogi redno delate. Sejemo ga od konca septembra pa vse do konca marca.

## Špinača za močne in zdrave kosti

Špinača je v sorodu z rdečo peso in seveda ostalimi pesami ter blitvo. Mnoge to preseneti, a je treba to upoštevati pri setvi. V zadnjih letih pa se na vrtovih pojavljajo še nekatere druge rastline, ki jih sicer gojimo kot špinačnice, to so vrtna loboda, rdeča vrtna loboda (francoska špinača), kvinoja, ki so prav tako del družine špinačnic, medtem ko jagodna špinača in novozelandska špinača kljub imenu nista v sorodu s špinačnicami. Družina špinačnic je znana po veliko koristnih lastnosti za naše zdravje, samo ne pozabite, da zahteva zelo širok kolobar, da bo dobro uspevala. Sodi namreč med na slab kolobar najboljčujivejše vrtnine. Na isto mesto naj ne pride špinačnica vsaj tri leta.



Tako lepa in enakomerna je špinača iz sadik.

Zahteva tudi zelo odcedna, suha tla. V mokri zemlji hitro propade. Špinačo lahko vzgojite tudi iz sadik, kar priporočam posebej v spomladanskih setvah. Špinačo sejemo od začetka avgusta pa vse do konca aprila, če želite. Za 10 m<sup>2</sup> potrebujete približno 30 gramov semena. Špinača bo odlično uspevala za stročnicami, a razen rdeče pese in blitve so lahko njene predhodnice prav vse vrtnine. Njene dobre sosedice so bob, brokoli, brstični ohrovt, cvetača, fižol, jajčevc, krompir, ohrovt, pastinak, strniščna repa, redkvice, zelje, listnati ohrovt, kumare, kolerabica, hren, rabarbara, zelena, paradižnik, sladka kora, azijska listnata zelenjava, koper in koriander. Meni se zdi uporabna kombinacija s paradižnikom za jensenska pobiranja in brstičnim ali listnatim ohrovtom za spomladansko rezanje. Zdaj bi bilo zanimivo med vrstice s špinačo posejati bob. To velja seveda samo za rastlinjake, čeprav po mojem tudi zunaj na prostem bob ne bo imel težav s prezimovanjem v zimah, kakor jih poznamo zadnjih deset let. Špinača pa se ne razume dobro z rdečo peso, motovilcem, francosko špinačo, blitvo in čebulo.

Najpogosteje sejemo pri nas sorto matador. Naredi zelo velike, svetlo zelene liste, sorta tudi odlično prezimi. Zato svetujem, da zdaj sejete to sorto. Najnovejši na našem trgu je hibrid corvair F1, ki se od ostalih sort najbolj razlikuje po odpornosti na bolezní. Naredi temno zelene, večje liste, dobro tudi prezimi. Pa vendar svetujem, da ta hibrid raje posejete v februarju. Kdor želi kupiti ekološko pridelano seme, pa lahko tudi v Sloveniji kupi seme sorte butterfly. Listi so srednje veliki, lepe zelene barve, primerna pa je tako za zimsko kakor za spomladansko pridelavo.

V aprilu in maju sejemo špinačo v senco višjih vrtnin, tudi visokega ali nizkega fižola. A sama menim, da je pozno spomladi boljše sejati poletne rastline, ki jih lahko uporabljamo na isti način: blitvo, plazečo ali povešavo novozelandsko špinačo ali ovijajočo se pokončno malabar špinačo. Uporabna je tudi kombinacija z brstičnim ohrovtom. Špinača zahteva ves čas rahla tla, negodovanje hitro pokaže z rumenenjem listov. V poznojesenskem času in zgodnji pomladi nima drugih težav. Pozno spomladi ali jeseni pa se lahko pojavijo tudi uši.

Miša Pušenjak

## Kaj bomo danes jedli

Pripravila: Alenka Šmigoc Vinko



TOREK	SREDA	ČETRTEK	
polnjena paprika, pire krompir, kompot	korenčkova kremna juha, makaronovo meso, endivija, jabolčni zavitek	zelenjavno-mesna enolončnica, palačinke	
PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK
milijonska juha, kaneloni s šampinjoni, motovilec, skutna krema	golaž iz pečice, polenta, jogurtovo pecivo z mandarinami	goveja juha, ocvrt piščanec, dušen riž, paradižnikova solata, zamorec v haljici	cvetačna kremna juha, dušeno kislo zelje, pečenice, krompir v kosih, puding

## Golaž iz pečice



Foto: ASV

Sestavine: 1/2 kg govedine, narezane na koščke, 3 korenčki, 3 velike čebule, približno pol decilitra olja, 1 dl vode, sol, kumina, muškatni orešek, mleti česen, mleti poper, dimljena paprika v prahu, po želji feferon ali kajenski poper.

Pekač namastimo. Očiščene korenčke prerežemo na dvoje, čebulo pa na trakce. V pekač damo kose mesa, korenje in čebulo, posolimo in potresemo s poljubno količino začimb po svojem okusu. Prilijemo olje in vodo. Z rokami dobro premešamo, da bo vsak košček mesa in zelenjave naoljen in začinjen. Pekač v celoti prekrijemo z aluminijasto folijo in robove dobro zatlačimo za rob pekača. Pečemo pri nižji temperaturi, 2,5 do 3 ure pri 150 stopinjah Celzija. Peke ne prekinjamo in folije ne odstranjujemo. Če pa jo zaradi kakršnegakoli razloga moramo, potem poskrbimo, da folijo skrbno namestimo nazaj na svoje mesto, da vlaga ne bo uhajala. (Enostavneje je seveda, če imamo pekač s pokrovom.) Po dveh urah vzamemo iz pečice, sestavine dobro premešamo in pokusimo košček mesa. Če je zadovoljivo pečen, peko končamo, sicer pa podaljšamo za kake pol ure (nam je všeč, ko govedina kar razpada).

## Jogurtovo pecivo z mandarinami



Foto: ASV

Sestavine: 2 jajci, 1 navadni jogurt, 1 jogurtov lonček sladkorja, 1 jogurtov lonček olja, 2 jogurtova lončka moke, 1 pecilni prašek, 2-3 mandarine.

(Klasično jogurtovo pecivo tokrat obogatimo z mandarinami, ker smo opazili, da so se tudi pri ptujskih uličnih prodajalcih pojavile neretvanske mandarine. Sicer pa lahko uporabite katerokoli drugo sadje.) Mandarine olupimo in natrgamo na krljle. Vse našete sestavine za testo z mešalnikom dobro premešamo v nekoliko gostejši biskvit. Gladko maso vlijemo v pekač (mi smo tokrat uporabili okroglega, a je tudi oglat čisto v redu), pokrit s papirjem za peko. Po biskvitu položimo mandarine. Pečemo 45 minut pri 180 °C. Ohlajeno pecivo po želji okrasimo s sladko smetano in/ali sladkorjem v prahu.

## SKRINJA DOMAČIH VIŽ – ANSAMBEL VRT

## Vztrajajo pri štiriglasnem petju

Ansambel Vrt je na narodno-zabavni sceni od leta 2000. Njegovi ustanovni člani so bili: Vinko, Robi in Tini. V začetku so bili trio zasedba, po štirih letih se jim je pridružil harmonikar Davorin. Danes delujejo v petčlanski zasedbi: Simon Čakš (kontrabas), Tini Lesjak (kitara, prvi tenor), Davorin Hartman (harmonika, prvi bas), Kristjan Šmid (vokalist, drugi tenor) in Dejan Potočnik (drugi bas). Letos so dopolnili že 21. leto delovanja. Prazničnega koncerta po drugi dopolnjeni polnoletnosti zaradi koronavirusa ne načrtujejo. V preteklosti pa so vabili na Vrtove večere v Oplotnici, zlasti še ob izdajah CD-jev.

Na repertoarju imajo narodno-zabavno in zabavno glasbo. Pretežno igrajo lastne skladbe, veliko jih je tudi od Bratov iz Oplotnice. »Naše najbolj znane skladbe so zagotovo Klopotec, s

katero smo bili leta 2008 absolutni zmagovalci na vurberškem festivalu, Pohorska, s katero smo bili zmagovalci narečnih viž v Škofji Loki, s skladbo Dobri stari godec smo se leta 2010 predstavili na najstarejšem festivalu NZG na Prtjuju. Zelo znane so tudi: Na vrtni veselici, Tu smo doma, ki je tudi oplotniška himna, Oplotničani so jo vzeli za svojo. Ta skladba pa je tudi avizo oplotniškega festivala. Njen avtor je moj oče Tine Lesjak, ki je tudi avtor večine teh skladb, ki sem jih omenil. Zanje je napisal tako glasbo kot besedilo,« je povedal vodja ansambla Vrt Tini Lesjak, ki tudi pove, da se je dobro udeležiti festivalov, ko so ansambli na začetku svoje poti, se še komaj predstavljajo in dokazujejo, da se predstavijo v najboljši luči. Ansambel Vrt se je že dvakrat lepo izkazal, ljudje so jih spoznali in prepoznali. Tre-

nutno pa se posvečajo snemanju skladb za že peti CD, vsak CD je dobra promocija za ansambel, poudarjajo. Prvi CD je izšel pod naslovom Vrt vesolja in ljubezni, drugega so poimenovali Klopotec, tretji je nosil ime Dobri stari godec, četrti pa je izšel z malo navihanim naslovom Šla sva v gozdiček.

Na petem CD-ju bodo skladbe, ki so jih prenovili, to so skladbe Bratov iz Oplotnice, nekaj bo avtorskih, ki jih je Tine Lesjak, oče vodje ansambla Vrt napisal pred smrtjo, ki so jih predelali. S tem bodo obeležili spomin nanj. Upajo, da jim bo ob izdaji petega CD-ja uspelo pripraviti tudi že koncert. Računajo, da ga bodo izdali v letu 2022. Tudi z naslovom CD-ja se bodo spomnili na Tineta Lesjaka.

Glasba ansambla Vrt se od drugih ansamblov razlikuje po



Ansambel Vrt

Foto: zasebni arhiv

melosu, po katerem jih ljudje prepoznajo. »Vztrajamo pri štiriglasnem petju. Nismo pristaši te novodobne glasbe. Mladina jo sicer sprejema. Naše občinstvo je starejše. Meni in vsem članom ansambla Vrt narodno-zabavna glasba pomeni izjemno veliko. Vsi smo odraščali v družinah, kjer so živeli z ljudskim petjem. Meni osebno pa še posebej. Že kot majhen sem poslušal vaje očeta z ansamblom. Na domačiji so veliko prepevali ljudske pesmi. To je ostalo v moji duši. Zato imam tako rad narodno-zabavno glasbo,« je o glasbi ansambla Vrt in o njenem pomenu povedal Tini Lesjak. Tako kot vsi ansambli si tudi ansambel Vrt želi, da bi lahko tudi glasbeni odri ponovno polno zaživeli. Želijo si, da bi že v letu 2022 imeli čim več koncertov.

MG

## Slovenija • Poseben jubilej pevca Ota Pestnerja

## 50. obletnica njegove najbolj znane pesmi

Kot komaj 15-letni deček je Oto Pestner zapel pesem 30 let in prvič zmagal na Slovenski popevki, od tega je zdaj minilo že 50 let. Na prvo zmago ima zanimive spomine, ob jubileju pa ga je tudi nagradila celjska občina.

Danes že legendarni Oto Pestner je od celjske občine prejel kelih cesarice Barbare ter županovo priznanje za življenjsko glasbeno ustvarjanje in prispevek k prepoznavnosti Celja. Že leta 1998 je prejel srebrni celjski grb, zdaj pa se je še vpisal v knjigo častnih gostov mesta Celje. »Spomin na Slovensko popevko 1971 je še zelo živ. Ničesar nisem

pričakoval, niti moj oče. Pesem 30 let je postala zmagovalna popevka po izboru publike,« se spominja. S tega nastopa se spomni zanimive prigode ... »Na festivalu me je spremljal oče Oto, ki je bil tudi sicer na takšnih dogodkih z menoj. Ko smo vsi odpeli, jaz sem odpel pred zadnji, je sledilo glasovanje.« Z očetom sta šla v bližnji luna-



Foto: Ziga Intihar/M24

Oto Pestner sicer zelo skrbno varuje svojo zasebnost, vendar ponosno prizna, da sta njegovi hčerki Ana in Ela po njem podedovali glasbeni talent.



Foto: osebni arhiv

Oto Pestner ima za seboj bogato glasbeno kariero.

park, kjer so bili avtomobilčki, saj sta bila prepričana, da se kaj drugega v zvezi s festivalom ne bo dogajalo. »Potem pa so me začeli iskati, češ da sem nekaj dobil in moram nazaj v dvorano. Z očetom sva tekla nazaj in si niti v sanjah nisva predstavljala, kaj se dogaja. Potem pa sem izvedel, kaj je bilo – prva nagrada občinstva, in pesem je bilo treba še enkrat zapeti.«

Nagrajenec občine Celje pravi, da se rad vrača v svoje mesto. »V Celje se rad vrnem, všeč mi je, ker je staro mestno jedro lepo urejeno. Dobro se spominjam nastopov z očetom v gostilni Koper in Hotelu Evropa.« Že s šestimi leti je namreč

ob harmonikarski spremljavi očeta Ota Pestnerja starejšega prepeval v gostilni Koper, kot prvi resni javni nastop pa navaja leto 1962, ko je nastopil v oddaji Pokaži, kaj znaš in osvojil drugo mesto. Takrat so mu pravili čudežni otrok.

Velja za najboljšega slovenskega pevca in sam pravi, da mu je pri glasbi nasploh najbolj pomembna vrhunska vokalna izvedba. Ne mara pa tega, da ga naslavljajo kot živo legendo, saj tak naziv lahko dobi le nekdo, ki ga ni več – on pa je še kako med nami. Pri 52 letih je postal oče, in to dvakrat, saj sta ga osrečili dvojčici Ana in Ela.

Eva Jandl

## Slovenija • Satirični voditelj je predstavil že svoj drugi roman

## »Ne čakam navdiha, ker ga nimam«

Priljubljeni satirik in voditelj Jure Godler je pred dnevi izdal svoj drugi roman, sicer pa že četrto knjigo. Vohun, ki me je okužil, menda nima zveze s pandemijo, naslov, ki je parodija bondiade, se je z njo pokrilo naključno.



Foto: arhiv Svet24

Godlerjev drugi roman naj bi bil malo bolj akcijski in manj komičen kot Casino Banale, se pa z njim v prvi plan vračata štorasta detektiva Filip Novak in Spencer S. Spencer. Potem ko sta lani slovensko gospodarstvu obranila pred lovskimi balkanske mafije, morata tokrat nič manj kot rešiti Evropo in maščevati smrt nekdanjega šefa. »Ne čakam navdiha, ker ga nimam. Delam po urniku, vsak dan poskušam napisati dva tisoč besed. Nekateri so mojstri pisanja v opitosti. Jaz sem poskusil le enkrat in napisano drugi dan zažgal,« je priznal Jure Godler, ki velja za pravega deloholika, saj je v zadnjem letu posnel več kot sto epizod Milijonarja, dve sezoni šova Ta teden z Juretom Godlerjem in več kot trideset podkastov Gospoda ter napisal nov roman.

Redkeje kot novim knjigam medijsko izpostavljenih avtorjev smo priča zvezdniškim zabavam, ki bi spremljale izide knjig. A ker je Godler poseben mož, ki ustvarja posebne zgodbe, vsaj njegovih knjig in podkasta Gospoda, ki ga ustvarja z Davidom Urankarjem, pa se držita vonj in okus svetovljanstva, kultiviranosti in hedonizma, je bila taka tudi predstavitev novega romana. Jazzovski trio Janija Šepetavca je zbrane pocrkjal s premiero Juretove skladbe Casino Banale.

N.Š.

Slovenija • Nove zahteve sindikatov že burijo duhove

# Bodo minimalne plače v letu 2022 res višje?

Potem ko so sindikati pozvali, da bi bilo treba minimalno plačo januarja zvišati za 10,36 odstotka, kar je sprožilo jezen odziv delodajalcev, ki menijo, da gre za provokacijo, minister za delo Janez Cigler Kralj napoveduje pogovore. Trenutno ima sicer v EU med 21 državami z zakonsko določeno minimalno plačo to plačo višjo kot Slovenija sedem držav.

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije je pred dnevi pozvala, da bi bilo treba ob ugodnem okrevanju gospodarstva in napovedani inflaciji ter prenizko določenem znesku minimalnih življenjskih stroškov januarja prihodnje leto minimalno plačo zvišati z letošnjih 1024,24 evra na 1133,35 evra bruto.

## Ogromne razlike med javnim sektorjem in gospodarstvom

To je razburilo delodajalce. Generalni sekretar Združenja delodajalcev Slovenije Jože Smole je opozoril, da »gospodarske napovedi niso tako sijajne, da bi lahko

na njihovi podlagi licitirali z višino minimalne plače«. Ponovil je, da zadnja novela zakona o minimalni plači, ki je močno zvišala to plačo, ni bila usklajena. Razlika med plačami v zasebnem in javnem sektorju je velika kot še nikoli, zviševanje minimalne plače pa jo še pogloblja, je dodal.

Smole je povedal še, da so Ciglerja Kralja že pozvali, da se znesek minimalne plače za leto 2022 določi čim prej, ne šele januarja, saj podjetja, za katere je strošek dela izjemno pomemben dejavnik, zdaj pripravljajo načrte za prihodnje leto.

Izvršni direktor Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) Mitja Goronšček je dejal, da se je minimalna plača letos zvišala za 8,9 odstotka, četudi so bile cene decembra lani medletno nižje za 1,1 odstotka. Skladno s tem za leto 2022 in prihajajoča leta pričakuje, da se bo minimalna plača usklajevala z rastjo cen življenjskih potrebščin. »Gospodarstvo zaradi izzivov epidemije višjega usklajevanja ne bo preneslo, saj se sooča z rekordno rastjo drugih stroškov, cen surovin in energentov,« je zatrdil.

## Uskladitev najmanj z inflacijo

»Minimalna plača je na eni strani zelo pomemben instrument ravnovesja na trgu dela, na drugi strani pa se ponekod dojema tudi kot instrument socialne politike. Sam menim, da je pomembna predvsem njena funkcija poštenega



Foto: arhiv Svet24

plačila za pošteno delo,« se je na spor odzval minister za delo.

Predstavniki delojemalcev in gospodarstva že ob zadnjem usklajevanju niso našli skupnega jezika, zato je na koncu sam prevzel odgovornost in določil zvišanje, je spomnil. V tej luči je napovedal, da se bo proti koncu letošnjega leta pogovoril z obema partnerjema.

V Sloveniji se pri določitvi višine minimalne plače sicer upošteva najmanj rast cen življenjskih potrebščin, lahko pa tudi gibanje plač in zaposlenosti ter gospodarsko rast. Od letos se za njen izračun uporablja nova formula, po kateri je omejena tako navzgor kot navzdol oz. najmanj 20 in največ 40 odstotkov nad preračunanimi minimalnimi življenjskimi stroški.

Znesek minimalne plače določil minister za delo po posvetu s socialnimi partnerji in ga objavi najpozneje do 31. januarja tekočega leta.

## Najvišja minimalna plača v Luksemburgu: 2.201,93 evra

Po podatkih Eurostata ima med državami EU, ki imajo uzakonjeno minimalno plačo, višji bruto znesek te plače kot Slovenija sedem držav. Daleč najvišja je minimalna plača v Luksemburgu, kjer znaša 2201,93 evra bruto. Več kot 1700 evrov bruto prejmejo še zaposleni z minimalno plačo na Irskem in Nizozemskem. S 332,34 evra bruto je medtem minimalna plača najnižja v Bolgariji, pri manj kot 500 evrov bruto pa je postavljena še v Romuniji in na Madžarskem. So pa plače po državah različno obremenjene z davki.

Med državami so sicer velike razlike tako glede definicije, za koga velja minimalna plača (za vse zaposlene, za starejše od 18 let, za določene sektorje, poklice ipd.), kot tudi, za kateri delovni čas jim pripada, kolikokrat na leto se izpla-

čuje, ali je nižja za določene kategorije zaposlenih ...

## V šestih državah brez uzakonjene minimalne plače

Avstrija, Ciper, Danska, Finska, Švedska in Italija pa minimalne plače nimajo uzakonjene, saj tam sindikati in delodajalci najnižja plačila za delo dorečejo v kolektivnih pogajanjih.

Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound) v zadnjem letnem poročilu o minimalnih plačah navaja, da je bilo v januarju letos v Avstriji povprečje desetih najslabše plačanih delovnih mest 1886 evrov bruto (povprečje treh najslabše plačanih delovnih mest pa 1733 evrov bruto), na Danskem 2814 oz. 2499 evrov, na Finskem 1783 oz. 1586 evrov, na Švedskem 2161 oz. 1975 evrov, v Italiji pa le 1350 oz. 891 evrov bruto.

sta



Foto: Dreamstime/M24

V Avstriji so za plače pod dogovorjeno minimalno stopnjo določene visoke denarne kazni, delavci pa lahko na sodišču zahtevajo izplačilo razlike. Tudi v skandinavskih državah sistem kolektivnega dogovarjanja na tem področju slovi kot zelo urejen, v Italiji pa se zunanji minister in vodja Gibanja petih zvezd Luigi Di Maio že nekaj časa zavzema za uzakonitev minimalne urne postavke.

Evropska komisija je sicer pred letom dni podala predlog direktive o minimalni plači, katerega cilj je bil zblížiti ravni minimalne plače po uniji in zagotoviti trden sistem spremljanja ravnarja članic, pozneje pa sta svoj predlog podala še Evropski parlament in svet, ki želita zagotoviti, da bodo delavci v EU zaščiteni z ustreznimi minimalnimi plačami, ki jim bodo omogočale dostojno življenje ne glede na to, kje delajo.

Slovenija, Podravje • Kurilna sezona se je že začela

# Previdno pri nakupu drv za ogrevanje

Kurilna sezona je tu, zato je treba z nakupom drv, če še niste, pohiteti. A vsa drva iz trgovinskih središč niso primerna za ogrevanje. Mnoga so izpostavljena dežju in vlagi.



Foto: arhiv M24

## Cene lesa rastejo

Cene lesa so odvisne od številnih dejavnikov, a nanje najbolj vplivajo razmere na trgu. Cena je odvisna tudi od letnega časa in se skozi leto spreminja. Preverili smo odkupne cene lesa za kurjavo, ogrevanje in proizvodnjo energije. V začetku leta so se cene drv, sekancev in peletov v povprečju gibale okoli 37,91 evra na kubični meter, medtem ko v juliju zasledimo porast za skoraj 10 evrov. Povprečna cena je namreč znašala 46,59 evra na kubični meter drv. Če preverimo naključno izbrane ponudnike drv in cene, ugotovimo, da se cena kubičnega metra hrastovih drv giblje okoli 76,87 evra, medtem ko bukova drva dosegajo ceno 88,98 evra na kubični meter.

V predlanskem testu drv je bilo ugotovljeno, da so številni ponudniki prodajali drva kot suha, čeprav so vsebovala preveč vlage in niso bila primerna za takojšnjo uporabo. Lanska kurilna sezona je tako postregla z višjo kakovostjo in slovenska gospodinjstva so se g+rela s primerno suhimi drvimi. A izkazalo se je, da so palete vsebovale precej manj drv, kot je bilo navedeno, oziroma kolikor jih je naročnik plačal, prav tako je bila pri nekaterih prisotna plesen.

Plesen je posledica vlažne površine ali neustreznega skladiščenja, kar predstavlja idealno gojišče za plesni in glive. Drži, da je plesen sicer površinski pojav, ki ne vpliva na kalorično oziroma kurilno vrednost. Ravno nasprotno pa je v primeru trohnoze, kjer glive razkrajajo lesno substanco. A z vidika zdravja je vnašanje plesnivih polen v kurilnico ali celo v bivalne prostore, če kurite v kaminu, lahko problematično, saj nobene plesni niso zdravju rav-



Foto: Dreamstime/M24

no prijazne. Pred nakupom drv si zato zaboje ali bokse zmeraj dobro oglejte in preverite kakovost lesa in ali res kupujete to, kar vam ponujajo. Preverite tudi čas sušenja in možnost mešanja lesa. Pozorni bodite na cel zaboj, še posebej preverite dno, kjer so po navadi vidni ostanki vlage oziroma plesni. Pogosto se tudi dogaja, da so boksi slabo napolnjeni ali pa se v njih skrivajo trske, ki so sicer odpadki, zato bodite pozorni tudi na to.

## Pri nakupu drv na spletu blago fizično preverite

Preverili smo tudi ponudbo drv na spletiščih, kjer najdemo različne ponudnike. Cene drv, ki jih prodajajo fizične osebe, so v povprečju precej nižje od tistih, ki jih najdemo v trgovinskih podjetjih, in sicer tudi za nekaj deset evrov, a naj vas opozorimo, da v teh primerih ne morete uveljavljati stvarne napake oziroma zahtevati vračila, zato se pred nakupom

prepričajte, kakšno blago kupujete. Hitro se lahko namreč zgodi, da vam prodajo »mačka v žaklju«, sploh ko gre za nakup mešanih drv, ki so v povprečju cenejša tudi za deset evrov. Za kubični meter mešanih drv boste tako odšteli v povprečju 55 evrov, za bukova drva pa v povprečju 62 evrov. Seveda je pri tem treba urediti še lastno dostavo in v večini primerov metrska drva razsekati na primerno velikost.

Zoran Franc



Za šankom

# Ko te s-LOVE-nsko nategnejo ...

Saj poznate izraz »nategniti koga«? Izhaja iz prijetne dejavnosti »nategovanja«, pri kateri uživa tisti, ki »nateguje«, pa tudi oni, ki je »nategnjen«. (Če NE razumete izraza »nategniti koga«, ste bralec, ki mu NI namenjen Pepekov šank, ampak tista razrezanka spodaj! – Pa veliko sreče pri žrebanju!)

Zdaj pa za ODRASLE ...  
Ne vem, ali ste tudi vi taki kot jaz – ampak ko se odpraviva z ženo po nakupih, se odločava za izdelke, pri katerih je napisano, da so slovenski (v novodobni anglovenski različici bo pisalo: sLOVENski). Torej: kupujeva sLOVENsko. Na primer: namesto slovenskega česna po 13 evrov kitajskega po 3 evre. Pa čeprav je poceni kitajc videl pol sveta, slovenski pa je iz sosednjega sela in niti ne ve, da je Ljubljana glavno mesto Slovenije! (Pretiravam: kupila sva španskega, ker ga nislo dva meseca prevažali v kontejnerju po Indijskem oceanu, ampak samo dva dneva po sredozemskih avtocestah ...) – Torej: kupujeva sLOVENsko ...Pa oni



dan vidim, da so »nekje« naprodaj svinjski zrezki sLOVENskega porekla. Ugodno! Pa še sLOVENski izdelek. A me pouči naša »bodočnost« (ja, mladi vedo več o nategovanju kot mi stari): če pri kosu prašiča piše slovenski izdelek, to ne pomeni, da je prase slovensko. V Sloveniji je samo zapakirano.

Ja ja, si mislim, piše več od kure (pardon: petelina) ve! In grem vprašat strica Gugla ...

Presenečenje (vsaj zame): »piše« ima prav. Če piše, da je meso slovenski izdelek, ni nujno, da je prase naše!

Slovensko niti ne razume! V Sloveniji je zapakirano!

Evo nekaj za mene, raziskovalnega »novinarja«. Pri svojem fer trgovcu kupim olje z napisom:

»SLO slovenski izdelek«.

Kar zame, neumnega SLO kupca, pomeni, da

je sončnica (ali oljna repica) za to olje zrasla pri mojem sosedu. – A detektivska poizvedba pravi: Joj, kak si ti en glupan! Slovenska je plastika, v kateri je natočeno olje, mogoče tudi nalepka na tej plastiki. Olje pa je iz držav EU ali iz tistih zunaj EU!

Ker sem v osnovi želel slovenski izdelek, plastike pa ne uživam iz vegetarijanskih razlogov, sem plastiko skuril v domačem ognjišču saj je slovenski produkt, olje pa daroval Čistemu mestu (naj se zafrkavajo z izdelkom iz držav EU in zunaj EU, saj so plačani). Ker mene ne bo noben jebo ...

A iskreno povedano: ob tem marketinškem nategu nisem nič užival. Kot ne uživam, ko je v slovenski pakungji sLOVENskih mlekar mleko iz Kvizilandije. Ne morem se namreč navaditi na to da bi užival v pakungji (ponavadi jo vržem v koš), ampak pojem in popijem tisto, kar je V PAKUNGI. – Mater, sem izbirčen!

Vaš nategnjeni Pepek

Haloze • Novice iz Kluba Halonga Cirkulane

## Študijski krožki na temo stresa

V okviru Kluba Halonga so letos zaključili dva študijska krožka: Varnost na vsakem koraku ter Prepoznavanje in preprečevanje stresa, ki je bil izveden septembra.



Foto: ZG

Študijski krožki so majhne skupine, ki so namenjeni neformalnemu učenju in izobraževanju odraslih. Obravnavali so teme kot npr. stres je del življenja, vpliv in simptomi stresa, sindrom izgorelosti pri upokojeni populaciji, preprečevanje in zdravljenje stresa, stres v koronarnih časih ...

Stresu se ne moremo izogniti, odziv je odvisen od človeka do človeka. Enak dogodek bo za nekoga stresor, drugemu bo spodbuda k dejanjem. Neprijetni simptomi stresa se odražajo na telesu, čustvih, vedenju in mislih. Najpogostejši fizični simptomi (glavobol, nespečnost, nizki nivo energije, bolečina v prsih in hiter srčni utrip, živčnost, znojne roke in noge ...), čustveni (hitra vznemirljenost, frustracije, izguba kontrole, nizka samopodoba ...), kognitivni (slabša presoja, pretirana pesimističnost, nezmožnost koncentracije ...).

Ugotavljamo, da smo danes v razvitem svetu nenehno izpostavljeni predvsem psihičnim pritiskom, ki lahko vodijo do različnih simptomov in bolezenskih stanj. Dokazano je, da starost ne varuje pred izgorelostjo, nasprotno od splošnega prepričanja s starostjo sindrom izgorelosti narašča. V starosti zraven splošnih stresnih dejavnikov nastopijo še specifični dejavniki, socialna izolacija, fizično in kognitivno upadanje, ekonomske težave. Predstavljeni so bili dejavniki, ki zmanjšujejo in preprečujejo stres ter metode in terapije za zdravljenje izgorelosti in na koga se obrniti v stiski. Predavateljci na zadnjem srečanju sta bili Siva Gorjup in Vida Milunič. Udeleženci študijskih krožkov so izpeljali tudi strokovno ekskurzijo v Prago. Skozi spoznavanje učnih vsebin so se naučili in potrdili svoje dosedanje vedenje, da je za preprečevanje stresa in posledično izgorelosti še kako pomembno druženje, spoznavanje novosti, kulturno udejstvovanje ali vsaj spremljanje dogodkov.

Teme so bile zelo zanimive za večino udeležencev, pretežno upokojencev, saj so se vestno udeleževali predavanj in srečanj, velikokrat pa tudi sami delili svoje izkušnje.

Zdenka Golub

## Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s števkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi le enkrat.

	6	5	2			1		
3					6			
7							5	
				4		2		
5								
	9	8			7		1	
	1	6			9		8	
	3							
			7					9

## Od torčka do torčka

# Tadejev znakovskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥	☺☺	€€€	★ ★ ★
Bik	♥♥♥	☺	€€	★ ★ ★
Dvojčka	♥	☺☺☺	€	★ ★
Rak	♥♥	☺☺	€€€	★
Lev	♥♥♥	☺	€€€	★ ★
Devica	♥	☺☺	€€	★
Tehtnica	♥♥	☺☺☺	€	★ ★ ★
Škorpion	♥♥♥	☺☺	€€	★
Strelec	♥♥	☺☺☺	€	★ ★
Kozorog	♥	☺☺	€€€	★
Vodnar	♥♥	☺☺☺	€	★ ★ ★
Ribi	♥♥♥	☺☺	€€€	★

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog

(velja za teden od 12. do 18. oktobra 2021)  
1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Na voljo mobilni aplikaciji  
**Radio Ptuj** in **Štajerski tednik**  
za iOS in Android naprave



## Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?



Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirno podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 18. oktobra. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed tistih, ki nam boste poslali pravilno sestavljeno fotografijo z izpolnjenim kupončkom, bomo vsak teden izžrebali dobitnika praktične nagrade, ki jo podarja Radio-Tednik Ptuj.

Zdaj pa veselo na delo!

Srečna izžrebanika Tednikove nagradne razrezanke je:

**Adrijana Cartl, 2323 Ptujška Gora**

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!



### Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: \_\_\_\_\_

Naslov: \_\_\_\_\_

Pošta: \_\_\_\_\_

**PTUJSKA TELEVIZIJA** PISANA • ZABAVNA • AKTUALNA

**TOREK 12. oktober**

- 7:30 Glasbena osmica (slo.)
- 8:00 Kuhinja
- 8:20 Obzornik TV Dravograd
- 9:10 Fotografska razstava: Zlomljena
- 9:50 Glasba za vse
- 10:25 Predstavljamo vam
- 11:25 Pogled nazaj
- 11:45 My Europe, My Future
- 12:00 Ptujška kronika
- 12:25 Čista umetnost – oktober
- 13:00 Young EU Voices
- 13:15 Franc Rihtarič: Od resnice do mita
- 14:25 Videostrani
- 17:35 Kuhinja
- 18:00 Ptujška kronika
- 18:25 Utrip MNZ
- 18:35 Glasbena osmica (tuja)
- 19:05 Pomurski tednik
- 19:40 Risanke
- 20:00 Ptujška kronika
- 20:25 Utrip Ormoža
- 21:45 Večerja za enega
- 22:00 Ptujška kronika
- 22:25 Čista umetnost – oktober
- 23:00 Pogled nazaj
- 23:20 Dubioza kolektiv
- 00:35 Videostrani

**CETREK 14. oktober**

- 7:30 Glasbena osmica (slo.)
- 8:00 Kuhinja
- 8:20 Dixie Band
- 10:00 Glasbeni večer skupine Tris
- 12:00 Ptujška kronika
- 12:30 Utrip MNZ
- 12:40 Čista umetnost – oktober
- 13:15 Glasba za vse
- 13:50 Pogled nazaj
- 14:10 My Europe, My Future
- 14:25 Young EU Voices
- 14:45 Videostrani
- 17:35 Kuhinja
- 18:00 Ptujška kronika
- 18:30 Portal
- 18:40 Predstavljamo vam
- 19:45 Utrip MNZ
- 20:00 Ptujška kronika
- 20:30 Glasbena osmica (tuja)
- 21:00 Futsal magazin
- 21:25 Čista umetnost – oktober
- 22:00 Ptujška kronika
- 22:30 Fotografska razstava: Zlomljena
- 23:10 Pogled nazaj
- 23:50 Videostrani

**SREDA 13. oktober**

- 7:30 Glasbena osmica (tuja)
- 8:00 Kuhinja
- 8:20 My Europe, My Future
- 9:00 Glasba za vse
- 9:35 Young EU Voices
- 10:20 Pogled nazaj
- 10:40 Fotografska razstava: Zlomljena
- 11:20 Čista umetnost – oktober
- 12:00 Ptujška kronika
- 12:25 Utrip MNZ
- 12:35 Predstavljamo vam
- 14:05 Videostrani
- 17:35 Kuhinja
- 18:00 Ptujška kronika
- 18:30 Glasbena osmica (slo.)
- 19:00 Pomurski tednik
- 19:35 Pogled nazaj
- 20:00 Ptujška kronika
- 20:30 Utrip Ormoža
- 20:50 Kdo?
- 22:00 Ptujška kronika
- 22:30 Čista umetnost – oktober
- 23:00 Franc Rihtarič: Od resnice do mita
- 00:25 Videostrani

Ptujška televizija PtTV, T. 031 684 808, info@ptv.tv, www.ptv.tv

telemach ARIO M.M. TE Telekom Slovenije

Vse dosedanje oddaje si lahko ogledate na Facebook in YouTube profilih Radia Ptuj

[/RadioPtuj](#) [/RadioPtuj](#)

**OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO**

# Z GLASBO DO SRCA

Nedelja, 24. oktober 2021, ob 16.00

Športna dvorana Ljudski vrt na Ptuju

## 20 let oddaje



Cena vstopnice: 12 € v predprodaji, na dan dogodka 15 €.  
Prodaja vstopnic: ŠPIC BAR IN MARKET Markovci, PRI ŽIHRI Moškanjci in TAJNIŠTVO Radio-Tednik Ptuj.  
Informacije na tel.: 02 749 34 10.

**LUNOS**  
energy-efficient

Specialisti za prezračevanje.

PREZRAČUJEMO ŽE OD LETA 1959.

# PREZRAČIMO SLOVENIJO!

Ker želimo prezračevalne sisteme Lunos narediti **bolj dostopne** in jih približati celotni Sloveniji smo za vas pripravili prav posebno akcijo v kateri vam ob nakupu novih, revolucionarnih prezračevalnih enot i-Vent pripada **50% popusta!**



- odprava odvečne vlage in plesni
- filter proti alergijam
- varčevanje z energijo
- protihrupna zaščita
- enostavna montaža
- poceni vzdrževanje

VEČ KOT 20.000 ZADOVOLJNIH UPORABNIKOV!

080 71 86

[lunos.si](http://lunos.si)

i-Vent

**Umri so**

**Umri so:** Jožef Mohorič, Levanjci 5, roj. 1952 – umrl 2. oktobra 2021; Ivan Rozman, Zgornja Hajdina 108a, roj. 1932 – umrl 2. oktobra 2021; Emilija Marija Puntigam, Runeč 20, roj. 1935 – umrla 2. oktobra 2021; Stanislav Čuš, Zamenci 12a, roj. 1950, umrl 2. oktobra 2021; Terezija Kramberger, roj. Pihler, Ločki Vrh 6, roj. 1929 – umrla 3. oktobra 2021; Rudolf Petrovič, Pacinje 28, roj. 1968 – umrl 03. oktobra 2021; Mira Šegula, roj. Pintarič, Ptuj, Potrčeva c. 48, roj. 1934 – umrla 3. oktobra 2021; Janez Topolovec, Velika Varnica 15, roj. 1933 – umrl 4. oktobra 2021; Jožefa Kolar, roj. Štumberger, Gra-dišča 118, roj. 1935 – umrla 4. oktobra 2021.

**Snemanje porok**



BK Produkcija  
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor  
info@bkprodukcija.si  
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

Vse na svetu mine,  
vse se spremeni,  
le spomin na tebe  
ostaja in živi,  
a dom je prazen in molči.



**ZAHVALA**

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, brata in strica

**Slavka Žnidariča**

(27. 5. 1952 – 25. 9. 2021)

**IZ GORIŠNICE 69**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in za sv. maše. Zahvaljujemo se g. župniku Ivanu Holobarju in patru Marjanu za lepo opravljen obred, nečakinja Alji in Petru za srčno odpete pesmi, bratranču Miranu za besede slovesa, ge. Klementini ter pogrebniemu podjetju Mir. Hvala tudi dr. Darji Pribožič in sestri Andreji, diabetološki ambulanti Hajdina, dializnemu oddelku Ptuj, prevozništvu KA-UP, celotnemu osebju kirurgije Ptuj in intenzivnemu oddelku. Posebna zahvala tudi nečakinja Neji za vsak svetel trenutek, ki ga je zadnje dni preživela z njim. Najlepše se zahvaljujemo tudi dr. Veliu in dr. Jakopancu. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

Skromno si živela,  
v življenju mnogo pretrpela.  
Nihče ne ve,  
kaj si si takrat želela.  
Tam zdaj mirno spiš,  
a v naših srcih še živiš.



**ZAHVALA**

V 90. letu nas je zapustila draga mama, tašča, oma, prababica, sestra, teta, botra

**Alojzija Prašnički**

PARADIŽ 62

21. 3. 1932-27. 9. 2021

Zahvala zdravstvenemu osebju Internega oddelka Ptuj, pevcem, gospodu župniku, pogrebniemu zavodu Mir, govorniku, nosilcem križev, vsem, ki so darovali cvetje, sveče, za svete maše in nam izrekli sožalje.

Vsi njeni

Nikdar te ne bomo pozabili,  
spomini nam bodo lepšali dni,  
te vedno bomo v bližini čutili,  
kot nekoč smo tvojo dlani ...



**SPOMIN**

12. oktobra mineva pet let, odkar nas je zapustila ljuba žena, mama, tašča in babica

**Marjeta Galun**

IZ PODVINCEV 71A

Zelo te pogrešamo!

Tvoji najdražji

**Mali oglasi**

**STORITVE**

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. Danilo Horvat, s. p., Moškanjci 1d. Tel. 051 667 170.

ODKUPUJEMO vse vrste hlodovine iglavcev in listavcev, hrast, bukev, bor, smreka ... Možnost odkupa tudi na panju in spravilo lesa. Aleksander Šket, s. p., Irje 3d, 3250 Rogaška Slatina. Tel. 041 785 318.

**KMETIJSTVO**

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojeko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

KOKOŠI nesnice – leghorn, jerebičaste, zelenojajčne, bele, črne, brezove in rdeče – prodamo in dostavimo. Kmetija Šraj, Čadramska vas 19, Poljčane, tel. 031 751 675.

KMETIJA HUDIN išče moškega za vzdrževanje okolice in pomoč pri kmetijskih delih. Za več informacij pokličite 041 602 886.

PRODAM prašiče v teži 100 do 120 kg, po ceni 1,90 €/kg, mesni tip. Možnost dostave, tel. 041 670 766, Ptuj.

**RAZNO**

NUDIM brezplačno pomoč starejši osebi. Tel. 070 709 198.

**MALE OGLASE, OSMRTNICE, OBVESTILA IN RAZPISE LAHKO NAROČITE**

**ZA TORKOVO IZDAJO**

DO PONEDELJKA ZJUTRAJ DO 9. URE

**ZA PETKOVO IZDAJO**

DO ČETRKA ZJUTRAJ DO 9. URE

majda.segula@radio-vednik.si, tel. 02 749 34 16  
ali marjana.pihler@radio-vednik.si, tel. 02 749 34 10,  
za večje objave predhodno pokličite.

Štajerski **TEDNIK**



Ko vajine zaželimo si bližine,  
gremo tja, v mirni kraj tišine.  
Tam srce se tiho zjoče,  
saj verjeti noče,  
da vaju več med nami ni.

**SPOMIN**

8. oktobra 2021 mineva štirideset let žalostnega slovesa od naše drage mame, babice, prababice in tašče

**Marije Mikša**

GRLINCI 26

Hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njunem grobu ali jima prižgete svečko.



**Janez Mikša**

1930-2008

Vajini najdražji

**kmetijska zadruga**

**V PONUDBI VSE ZA JESENSKO ZASADITEV GROBOV**

SVEČA ELEKTRONSKA LIVIA 2,59€ (120 DNI)  
SVEČA ELEKTRONSKA VRTNICA 2,99€ (120 DNI)  
SVEČA MOJCA O 1,09€

SUBSTRAT ZA GROBOVE 15 L GRABERDE 3,10€

**PESEK ZA GROBOVE**

PESEK OKROGLI BELI CARRARA 25 KG 7,90€ (15-25 MM)  
PESEK LOMLJEN ALPSKO ZELEN 25 KG 5,85€ (8-12 MM)  
PESEK OKROGLI BELI CARRARA 25 KG 7,90€ (7-15 MM)  
PESEK LOMLJEN EBANO ČRN 25 KG 4,86€ (8-12 MM)

**IZ BLIŽNJIH NJIV IN SADOVNJAKOV**

JABOLKA RAZLIČNE SORTE NA ZABOJ 1 KG 1,19€  
ČEBULA 5 KG 2,75€  
RDEČA PESA 1 KG 0,45€  
KROMPIR 10 KG 4,99€  
ČEBULČEK PTUJSKI RDEČI 500G od 1,75€

**ŽAGA BENCINSKA MS 170 193,00€ STIHL**

**UGODNO! JESENSKE ČEBULICE**

Kmetijska zadruga Ptuj z.o.o.  
Miklošičeva ulica 12 | 2250 Ptuj  
T: 02 749 03 00  
E: kz.ptuj@siol.net  
kz-ptuj.si

AKCIJA VELJA OD 27.9. DO 31.10.2021 oz. do razprodaje zaloga!

**Na voljo mobilni aplikaciji Radio Ptuj in Štajerski tednik za iOS in Android naprave**

ŠT

**TOREK, 12. oktober**

00:00 Video strani  
08:00 Jutranja telovadba  
08:30 Revija poustvarjalcev glasbenega izročila  
10:00 Utrip Ormoža  
11:10 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja  
12:00 Starpoint prodajno okno  
13:00 Video strani  
14:30 Italijanska trgovina - v živo  
18:00 3. SNL  
20:00 Kronika iz občine Majšperk  
21:00 Območna revija odraslih vokalnih zasedb  
22:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja  
23:20 Video strani

**SREDA, 13. oktober**

00:00 Video strani  
08:00 Jutranja telovadba  
08:30 Starpoint prodajno okno  
09:00 Ob 50. obletnici PGD Slovenja vas  
10:40 Veselolgra, Če ženske štrajkajo  
12:40 Video strani  
14:30 Italijanska trgovina - v živo  
18:00 Zapojmo prijatelji  
18:50 Partljič v Prepoljah  
20:00 Predstavitve knjige »Nekaj dobrega«  
21:30 3. SNL  
23:00 Video strani

**ČETRTEK, 14. oktober**

00:00 Video strani  
08:00 Jutranja telovadba  
08:30 Malo na okrog, Dornava 2021  
09:40 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja  
10:30 Večer ljudskega petja in domačih viž  
12:00 Starpoint prodajno okno  
13:00 Video strani  
14:30 Italijanska trgovina - v živo  
18:00 Birna V Cirkovcah  
20:00 Seja sveta občine Dornava  
22:30 80 let OF  
23:50 Video strani

**PROGRAMSKI NAPOVEDNIK**

SIP TV

TV program v živo tudi preko spleta: [www.siptv.si](http://www.siptv.si)

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si  
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

# Z negovalne bolnišnice, kot kaže, za zdaj ne bo nič

Projektna naloga o vzpostavitvi negovalne bolnišnice v Ormožu bo (vsaj za zdaj) obtičala v predalu. Država namreč načrtuje le širitev negovalnih oddelkov v Mariboru, Ljubljani, Novem mestu in Murski Soboti.

Vodstvo občine si prizadeva za doprinos lokalnega okolja in ustvarjanje novih delovnih mest. Glede na velike potrebe in prihodnje načrte države so videli priložnost v vzpostavitvi negovalne bolnišnice. Tako so pred časom izdelali projektno nalogo o velikopotezni ideji, vzpostavitvi negovalne bolnišnice s 150 posteljami. Kot je ob tem razlagal župan Danijel Vrbnjak, naj bi država v prihodnjem obdobju za gradnjo oz. urejanje negovalnih bolnišnic namenila 40 milijonov evrov. Po njegovem je prednost Ormoža v tem, da že imajo primerno zemljišče, opredeljeno z namembnostjo, ki omogoča gradnjo bolnišnic, poleg tega pa je le-to še v državni lasti. Po zamisli bi se bolnišnica lahko gradila na zemljišču med psihiatrično bolnišnico in naseljem Lenta. Koncept gradnje negovalne bolnišnice pa bi lepo sovpadal tudi z novim sre-

dnješolskim programom na gimnaziju, zdravstvena nega.

## Širitev negovalnih oddelkov, gradnja domov za zdaj ni predvidena

Projektno nalogo so predstavili zdravstvenemu ministrstvu. A kot kaže, iz te moke (vsaj za zdaj) ne bo kruha. »Kar se tiče negovalne bolnišnice/oddelka v Ormožu lahko potrdimo, da je sestanek na to temo na ministrstvu za zdravje že potekal. Pojasnjeno je bilo, da je te oddelke smiselno načrtovati v bližini bolnišnic, zato ministrstvo za zdaj načrtuje širitev negovalnih oddelkov v Mariboru, Ljubljani, Novem mestu in Murski Soboti. Po zaključku omenjenih projektov bo ministrstvo za zdravje glede na potrebe načrtovalo nadaljnje

negovalne projekte,« so v zvezi z možnostjo vzpostavitve negovalne bolnišnice v Ormožu odgovorili na ministrstvu.

Ob tem so na ministrstvu še pojasnili, da je negovalni oddelek namenjen bolnikom, ki potrebujejo podaljšanje neakutnega zdravljenja v smislu zdravstvene nege kot pripravljalo obdobje za vrnitev v domače okolje oz. v okolje doma za starejše občane: »Potrebe po takem tipu bolnišnice ali oddelku v obstoječi zdravstveni ustanovi so vse večje in so tudi rezultat demografske slike našega prebivalstva/nega/zdravstvenega področja. Negovalni oddelki so trenutno na Vrazovem trgu 1 v Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti in Novem mestu. Negovalne bolnišnice v Sloveniji za zdaj še nimamo vzpostavljene. Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi še predvideva ustanovitev negovalnih domov, kjer bodo uporabni-



Foto: STA/M24

Iz zamisli občine o vzpostavitvi negovalne bolnišnice vsaj za zdaj ne bo nič. Ministrstvo namreč načrtuje širitev negovalnih oddelkov v Mariboru, Ljubljani, Novem mestu in Murski Soboti, ne pa gradnje novih domov.

kom zagotovljeni tudi zahtevnejši zdravstven-negovalni postopki, in sicer pri osebah, kjer je bolnišnično zdravljenje zaključeno, je pa izvedba zdravstveno negovalnih postopov nujna za ohranjanje življenja

ali zdravja uporabnikov. V trenutni organiziranosti se pogosto dogaja, da se nedorečenost ustrezne umeščenosti uporabnikov s kompleksnejšimi potrebami odraža v tem, da ti uporabniki, kljub temu

da je bolnišnično zdravljenje zaključeno, ne najdejo mesta v okviru institucionalne oskrbe in po nepotrebnem zasedajo bolnišnične kapacitete.«

Monika Horvat

# Več opozoril in kazni zaradi pasjih iztrebkov in zaščitnih mask

Redarji so lani na območju občine Ormož izdali precej manj kazni zaradi napačnega parkiranja kot leto poprej. Manjše število kršitev je po besedah vodje medobčinskega redarstva občin v Sp. Podravju Roberta Brkiča posledica epidemije.

Redarji so zaradi napačnega parkiranja skupno izdali 99 glob, leto poprej 206. Bistveno manj kršitev je bilo izdanih na Ptujski cesti v okolici zdravstvenega doma, in sicer 39 (122), je pa bilo nekaj več kršitev izdanih na Ptujski cesti (13). Največ, slaba polovica glob (42), je bila sicer izrečenih zaradi neoznačenega časa začetka parkiranja v območju kratkotrajnega parkiranja, sledi neupravičeno parkiranje na zakupljenih parkirnih mestih (27). Za oba prekrška je predpisana globa 40 evrov.

Zaradi napačnega parkiranja so redarji izrekli kazni v skupnem znesku okoli 4.080 evrov, leto pred tem okoli 7.700 evrov. Plačanih je bilo za okoli 3.000 evrov terjatev, zaradi zastaranja so odpisali globe v višini 240 evrov, odprtih je še za okoli 1.500 evrov glob. »Ugotavljamo, da je bistveno manj problematike

na zakupnih parkirnih prostorih, kot je to bilo pred leti. Kljub temu pa sprejemamo občasne pobude za nadzor nad parkiranjem na zakupnih parkirnih mestih na območju celotne Ptujске ceste, posebej pri hišnih številkah 13–15, na območju Poštne, Skolibrove in Kolodvorske ulice, ki se dogajajo predvsem v popoldanskem času. K ugodni situaciji na področju mirujočega prometa je bistveno prispevalo slabo stanje, povezano z boleznijo covid-19, saj je bil zaradi zaprtja šol, dela od doma, čakanja na delo promet občutno redkejši tako na cestah kot na parkirnih površinah,« pravi Brkič.

Med drugim so redarji obravnavali pet zapuščenih vozil na javnih površinah na območju celotne občine, kjer so štirje upoštevali odredbo o odstranitvi zapuščenega vozila, en lastnik pa je vozila predstavil na zasebno zemljišče.

## Več prijav zaradi pasjih iztrebkov, vodenja psov brez povodca

So pa redarji prijeli več prijav zaradi puščanja pasjih iztrebkov in vodenja psov brez povodca na javni površini: »Čeprav je na terenu očitno, da se pasji iztrebki pogosto ne pobirajo, te kršitve težje ugotovimo, saj opravljamo naloge v uniformi. V letu 2020 smo izvedli več nadzorov nad vodniki psov in ugotovili 13 kršitev po odloku oziroma po Zakonu o zaščiti živali, za katere smo izrekli 11 opozoril in izdali dva plačilna naloga, po odloku vsakega v znesku 40 evrov.«

## Prijave tudi zaradi zaščitnih mask

Več prijav pa so spomladaj prejeli še zaradi neuporabe ali nepravilne uporabe zaščitne maske: »Posa-



Foto: STA/M24

Ormoški redarji so lani izrekli manj glob kot leto poprej. Se je pa povečalo število prijav (in posledično opozoril ter kazni) zaradi pasjih iztrebkov in psov brez povodca.

mezniki, domnevno združeni v neformalne skupine, naj bi pozivali k nenošenju mask v javnih zaprtih prostorih in na zunanjih javnih površinah. Ob rednih nadzorih smo pristopili do posameznikov, ki niso

nosili mask, vendar nobeden ni izjavil, da je ne nosi iz odpora, temveč da so jo pozabili ali se je strgala. Zaradi nenošenja mask nismo izvedli nobenega ukrepa, niti na javni površini, niti na območju trgovskih

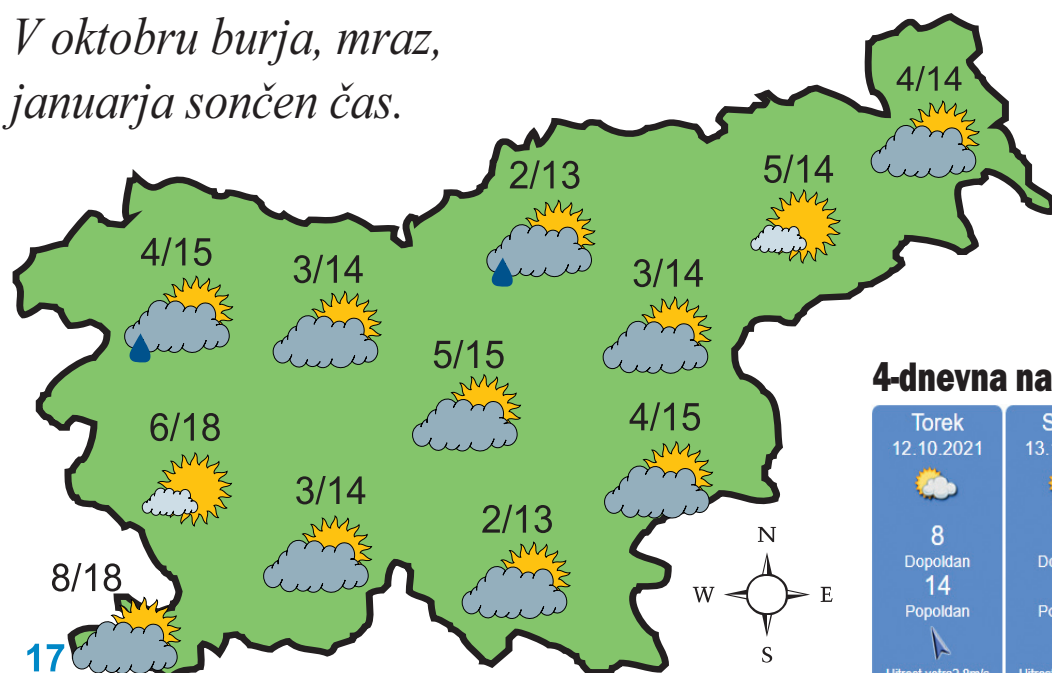
centrov, temveč smo poskušali posameznike prepričati, da s tem vsaj malo zaščitijo sebe, člane svoje družine in druge, ki jih slučajno srečajo.«

Monika Horvat

**Rojstva:** Janja Rajh, Vitomarci 72, Vitomarci – deklica Zala; Tanja Šuligoj, Milčinskega ul. 73 b, Ljubljana – deček Taj; Tamara Žnidarič – deček Luka; Martina Križanič – deklica Mia; Doroteja Pravdič – deček Anej; Tina Mulej – deklica Mila; Mojca Cerinšek – deček Liam; Glorija Hercog – deček Eros.

**Poroke – Ptuj:** diamantna poroka: Anton Hameršak in Marija Hameršak, roj. Brglez, Sp. Velovlek 43.

V oktobru burja, mraz, januarja sončen čas.



Danes bo sprva večinoma oblačno. Popoldne se bo oblačnost trgala, možna bo kakšna kratkotrajna ploha. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 7, na Primorskem od okoli 10, najvišje dnevne od 10 do 14, na Primorskem do 17 °C. **OBETI:** V sredo zjutraj bo ponekod prehodno rahlo deževalo.

## 4-dnevna napoved za Podravje

Torek 12.10.2021	Sreda 13.10.2021	Četrtek 14.10.2021	Petek 15.10.2021
8 Dopoldan	7 Dopoldan	5 Dopoldan	5 Dopoldan
14 Popoldan	11 Popoldan	12 Popoldan	13 Popoldan
Hitrost vetra 2,8m/s	Hitrost vetra 2,8m/s	Hitrost vetra 2,5m/s	Hitrost vetra 1,9m/s

Vir: ARSO